
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm. 1/2020 - 29 pàgines

Sessió ordinària del dia 16 de gener del 2020

El dia 16 de gener del 2020, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 1/2020, que és el següent:

Punt Únic: Preguntes al Govern amb resposta oral, (segons llistat annex).

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero
M. I. Sr. Marc Magallon Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí

M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboreda
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny.

També hi és present el M. I. Sr. Xavier Esport Zamora, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Gallardo Fernández, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Maria Ubach Font, ministra d'Afers Exteriors; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Jordi Torres Falcó, ministre d'Ordenament Territorial; Víctor Filloy Franco, ministre d'Afers Socials, Habitatge i Joventut; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Verònica Canals Riba, ministra de Turisme; Joan Martínez Benazet, ministre de Salut; Ester Vilarrubla Escales, ministra d'Educació i Ensenyament Superior; Sílvia Riva González, ministra de Cultura i Esports i Judith Pallarés Cortés, ministra de Funció Pública i Simplificació Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.04h)

La Sra. síndica general:

S'obre la sessió.

Bona tarda a tothom.

Abans d'iniciar amb l'ordre del dia previst, us recordo que segons disposa l'article 131 del Reglament del Consell General, el temps total per substanciar una pregunta, incloent també la rèplica i la dúplica, no pot excedir de vuit minuts, dividits en parts iguals. I que finalment la resposta del membre del Govern, si el conseller general que ha formulat la pregunta ho sol·licita, la síndica general li concedirà la paraula per un minut per repregunta, per tal que pugui formular fins un màxim de quatre preguntes estrictament sobre la mateixa matèria.

La síndica general concedirà la paraula per un minut a la resta de consellers generals que ho demanin per tal que formulin fins a dues preguntes estrictament sobre la mateixa matèria. El membre del Govern disposarà per a la resposta del mateix temps.

Alhora, us informo que s'han presentat tres preguntes amb caràcter urgent admeses a tràmit ahir per la Sindicatura i que figuren en primer lloc del llistat.

Procedirem doncs amb la primera pregunta.

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud, consellera general del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, per escrit de data 15 de gener del 2020, relativa a la implantació de la via preferent.

Fou registrada amb el número 46 i s'ha publicat en el Butlletí número 4/2020 del 15 de gener.

Exposa la pregunta la Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

Pot informar Govern, en base de quins estudis, el Ministeri de Salut veu la via del metge referent com un estalvi per a la CASS ?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Respon pel Govern, el Sr. Joan Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, primer voldria aclarir que la implantació de la via preferent no es basa en criteris economicistes i no hi ha uns estudis previs en aquest sentit que indiquin un estalvi per la CASS.

Dit això el que sí busca la via preferent és una millor atenció sanitària a les persones basada en varis punts:

El millor coneixement dels pacients. És a dir com havia dit altres vegades, el fet de centrar l'atenció en la persona i basat en el metge de capçalera referent, doncs millora el coneixement en base a conèixer la seva història de vida, la seva història clínica.

Això com sabem i com diré més endavant doncs assegura una millor optimització dels recursos i resultats millors de salut per la persona, i una millor circulació també i accés a la informació a tots els prestadors a través de l'eina que diem Història Clínica Compartida.

Com a conseqüència de tot això s'eviten duplicitats i també tècniques de risc, millora la qualitat de l'atenció i dels resultats de salut, millora la seguretat del pacient. Qualsevol prestació sanitària que comporti una pràctica invasiva doncs pot posar en risc a la persona, amb el millor coneixement del pacient i amb aquest coneixement del que disposaran, o del que ja comencen a disposar tots els prestadors, doncs s'eviten moltes d'aquestes tècniques invasives.

I finalment, tot això aporta perquè evita duplicitats, evita el millor coneixement, evitar haver de fer tècniques complementàries, doncs ajuda a optimitzar els recursos de la CASS, els recursos de despesa sanitària i millora en conseqüència també la qualitat, que és l'objectiu de la reforma sanitària.

En què ens basem per això? Ens basem en les recomanacions de l'OMS i de la conferència mundial sobre l'atenció primària de salut, que es va crear al 2018 i que és el document d'Alma-Ata.

Es parla de què el 80% dels problemes de salut de les persones és convenient que es resolguin en el sistema primari per part del metge referent, a part de què també fa algunes indicacions sobre la cobertura universal en salut.

Ens basem també en l'experiència d'altres països, i en aquest sentit podem dir Europa, el nostre entorn, doncs tenim diversos països que es basen en un model similar al nostre, com pot ser Àustria, Dinamarca, Finlàndia, Irlanda, Itàlia, Holanda, Noruega, Portugal, Espanya i el Regne Unit.

En fi, aquesta seria potser la resposta en què ens basem per aplicar aquest model.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Per la rèplica, Sra. Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

Jo crec Sr. ministre que hem de diferenciar dues coses: la història clínica compartida i el metge referent, i ara m'explicaré.

La història clínica compartida jo en la legislatura passada hi vaig treballar a nivell de la llei. És essencial perquè per estalviar, el que diu vostè és veritat. Per evitar doncs la duplicitat de les proves, però també Sr. ministre i després en parlarem en una pregunta del PS, falta seguretat en el sistema de la Història Clínica Compartida. Perquè clar, hem tingut problemes al país i llavors s'ha de solucionar perquè la privacitat doncs de les dades evidentment l'hem de garantir, i en la compareixença del Sr. ministre ja li havia dit.

Doncs Història Clínica Compartida, això efectivament està feta per optimitzar recursos. Ara, el metge referent el que fa Sr. ministre al nostre entendre, i hem tingut moltíssimes queixes d'usuaris i també de professionals, és que incrementa el cost, i ara m'explicaré.

És a dir què passa? Ara hi ha una saturació dels metges de capçalera, dels metges referents. Els pacients necessiten doncs dies i dies per tenir una hora al metge. Doncs si és una cosa una mica urgent, el que fan és no esperen a anar al metge de capçalera, al metge referent, van directament a urgències.

Doncs tenim un problema de metges referents, doncs que estan saturats de feina. Tenim les urgències saturades també. Llavors és un peix que es mossega la cua.

Després hi ha un altre problema Sr. ministre que és que la recepta, -i això m'ho han dit varis usuaris-, la recepta va relacionada amb la visita del metge. Llavors què fa? Agafo un exemple perquè tothom ho entengui.

Una persona doncs ha d'anar al metge de capçalera, al metge referent, que faci doncs una carta perquè vagi després a l'especialista. Tot això veieu que és una duplicitat, paguem dos cops aquí. I hi ha usuaris per exemple del sistema que se'n van normalment, que ja tenia un problema important a nivell de

l'orella o del que sigui, llavors anaven directament a l'otorinolaringòleg. I ara doncs no pot ser, s'ha d'anar primer al metge referent.

Llavors hi ha un risc de sobre cost Sr. ministre. I a més del cost hi ha també dificultats, dificultem el camí del pacient. Perquè el pacient ha d'anar a dos llocs, en canvi d'un. I llavors tenim moltíssimes queixes, i jo poso en dubte la figura del metge referent. Sr. ministre. Penso que potser s'hauria de reflexionar i ajustar el sistema.

Ho dic només en pla constructiu Sr. ministre vists tots els problemes que tenim. Potser Andorra és un país molt petit i potser s'hauria de fer el nostre propi model. L'OMS pot fer recomanacions etc., però s'hauria de potser ajustar Sr. ministre. S'ha de pensar també en la qualitat del sistema perquè si els mestres de capçalera estan saturats, els metges referents estan saturats, evidentment impactarà en la qualitat a nivell de l'usuari.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Per la dúplica, Sr. Joan Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, és normal que quan hi ha un canvi hi hagi dificultats amb els nous circuits, però la figura com dic del metge referent és una figura recomanada per l'OMS, recomanada pel document del Alma-Ata, i jo no comparteixo el que deien de què això incrementi el cost. Vostè quan té un metge especialista que li porta una patologia crònica, hi pot accedir directament. Aquest especialista es configura com a metge especialista referent.

La llista d'espera pot haver augmentat en alguns despatxos de metges que s'han incorporat fa pocs dies, i el que els hi genera més dificultat justament és la Història Clínica Compartida. Sí que la Història Clínica Compartida és una eina complexa que els que fa temps que hi treballen no tenen cap dificultat, però els que s'hi han posat a últim moment, com és normal i com passa en tots els canvis, doncs se'ls hi genera dificultats i els hi genera per tant una mica de temps d'espera en les visites.

Sobre la freqüentació al servei d'urgències, ja ho veurem, però de totes maneres li he de dir que per aquest any està previst un canvi del model per atendre d'una manera diferent les visites que van a urgències i que requereixen una complexitat.

I finalment, com dic, la duplicitat tampoc la veig perquè ja dic, només en aquells casos en què... miri, quan una persona té un dolor al pit i no té metge de capçalera referent, què fa? Se'n va al cardiòleg? Se'n va al pneumòleg? O se'n va al reumatòleg? No ho sap. Hi ha d'haver algú que condueixi aquesta persona. Això pot ser un problema del cor, pot ser un problema d'un reflux esofàgic, o pot ser un problema d'una articulació de les costelles. Per tant, necessites una persona que et conegui, una persona que t'avaluï primer, que és el metge referent. Tots els sistemes sanitaris, i el nostre el que estem fent, no és canviar-lo sinó adequar-lo i afinar-lo a la norma. Tots els més desenvolupats, i puc parlar d'Estònia per exemple que és un dels països més desenvolupats amb eina STICK i amb model d'administració, tenen metge referent. I és per això pel que deia, el metge referent és el que recull tota la informació d'aquella persona i el que el pot conduir al llarg de tots els processos assistencials amb la millor cura. I aquells que tenen una patologia crònica, que s'han de fer una revisió cada any, cada sis mesos, cada tres mesos per un especialista, aquests tenen especialista referent i no tenen cap dificultat per acudir-hi. Per tant, jo crec que anem bé, però que tindrem algunes dificultats i haurem de lluitar durant alguns mesos per anar subsanant i anar ajudant aquestes dificultats, sobretot que no donin problemes als administrats, però jo crec que anirem bé, i passarem un període de temps que hi haurà queixes, però després anirem molt bé.

Molts gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Iniciem el temps de repreguntes, Sra. Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

A nivell de la història clínica compartida Sr. ministre, doncs evidentment aquí normalment hauria de tenir totes les dades del pacient. I per tant que sigui metge referent o metge especialista, doncs aquí hauríem de compartir aquestes dades per evitar duplicitat.

I per tant això és una molt bona eina, el que em preocupa i li vaig dir en compareixença, s'ha de posar doncs més seguretat i potser canviar de sistema. És a dir, posar una targeta en la qual tenim totes les nostres informacions i donar la nostra targeta al metge que nosaltres hem triat, i que tothom no podia accedir. I que no hauria de ser així, però aquest risc que una persona doncs del sistema

vegi les nostres dades, doncs això té un impacte sobre la privacitat del pacient. Això ja és un altre tema i ja en parlarem després.

Sr. ministre, en tot cas a mi el que m'ha arribat és que moltíssimes persones m'han dit: "És que per deu minuts vaig al metge referent, que em fa doncs una recepta per anar a veure l'especialista, que és el meu especialista referent". Doncs a mi això em preocupa, i no m'ho ha dit una persona, m'ho han dit varies persones. I per tant, jo crec que és de savi mirar el què està passant, potser fer unes enquestes a nivell dels usuaris, a nivell dels professionals i potser rectificar el sistema. Perquè també el pagament per acta té un preu.

La Sra. síndica general:

Hauria de formular la pregunta, Sra. Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Sí, ara pregunto.

Nosaltres ja fa temps en la legislatura passada, s'havia parlat de pagament per processos. I això Sr. ministre voldria saber si això ho té plantejat perquè això és molt important per processos i no pagar tant per acta, i jo crec que això seria un gran avenç també pel nostre model sanitari.

Doncs a veure quan té la intenció d'implantar el sistema per processos de pagament?

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí, responc al pagament per processos. El pagament per processos és un pagament que ja fa un temps que es va començar a implementar en el SAAS, a l'hospital concretament i que l'eina Història Clínica Compartida junt amb la reforma sanitària i els programes d'atenció al malalt crònic com saben són fonamentals per tractar les persones, evitar ingressos i millorar la seva qualitat de vida, doncs estan plantejats perquè acabin fent-se pagament per processos. Inclús fa poc, sortia alguna notícia al diari en aquest sentit, que havia manifestat jo mateix.

Sobre la llei de la Història Clínica Compartida, doncs miri, es va votar al novembre, desembre del 2017 i es va optar per un model d'història oberta. Les mesures de seguretat que s'han anat implementant, com pot ser la pantalla motivació i després la pròpia llei és molt garantista en aquest sentit, i de fet quan

s'han fet auditories, s'han trobat escassíssims accessos indeguts.

També s'ha de dir que quan la història era en paper, imagini's vostè els accessos que hi podien haver sense que quedés cap traça. O amb les històries dels professionals que tenen a domicili, i que no hi ha cap tipus de control. Hi ha una comissió que fa auditories de la història clínica, i que observa si hi ha un ús indegut, i de moment fins ara no hi han hagut problemes. Però en tot cas és plantejable, la llei aquesta es va fer al 2017, la història tancada que tu has de donar l'autorització a través d'una tarja, té avantatges i té inconvenients. Té l'inconvenient de què molts cops la persona es deixa la tarja o arriba en unes condicions que no pot portar la tarja a sobre. Però bé, és un tema en tot cas a discutir. Jo no he fet aquesta llei però entenc que els dos models són opinables.

Bé, també he de dir una dada, el metge que més volum de feina té de primària i que òbviament no diré els noms, no li han incrementat cap tipus de problema, de dificultat per accés a la seva consulta, i està encantat amb la reforma i amb la Història Clínica Compartida.

I torno a repetir, els metges tenen problemes amb la Història Clínica Compartida perquè els hi falta entrenament i l'aniran tenint, i hem posat tots els mitjans possibles perquè tinguin aquest entrenament.

S'està fent formació online, formació presencial, hi ha tècnics que es desplacen als despatxos dels metges, es fa tot perquè tinguin entrenament. Però el que els hi reverteix un problema en aquests moments amb els que s'hi han posat darrerament, és l'entrenament per funcionar amb la Història Clínica Compartida. Aquells que porten temps, com he dit el cas d'aquest metge que no vull citar, doncs aquests estan funcionant perfectament.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Alguna altra repregunta...

Sra. Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Només per concloure. Nosaltres ho diem en pla constructiu Sr. ministre, i penso que s'han de fer unes reflexions, i s'ha de mirar el que està passant.

Nosaltres evidentment ajudarem des de Terceravia tot el que podem, evidentment. Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Vol respondre Sr. Martínez Benazet...

El Sr. Joan Martínez:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, en la implantació del model hi ha una avaluació continuada. És a dir el problema del moment actual és que no tenim dades perquè el nostre sistema sanitari recollia molt poques dades. Amb la implantació del model tindrem dades, tindrem freqüentació de les consultes, tindrem resultats de salut i es farà una avaluació continuada del model.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Jordi Font.

El Sr. Jordi Font:

Sí gràcies Sr. ministre.

Miri, jo he après més de la implementació d'aquest sistema del metge referent avui aquí com a conseller, que ja m'està bé, que com a usuari de la seguretat social i com a possible pacient del metge referent i dels especialistes referents. Jo crec, vostè ha dit que s'està fent formació online, però ha citat els metges. I els metges són una part de tot aquest sistema. Després hi ha l'usuari. Jo penso i vostè em contestarà després en la seva resposta, que no s'ha fet prou esforç per explicar el sistema per trobar les facilitats per l'usuari que s'haguessin pogut trobar moltes d'elles, per exemple amb el que he après avui aquí, vostè ens ha dit que hi haurà especialistes referents. Clar, aquests especialistes referents són especialistes que amb l'entrada en funcionament del metge referent ja eren els especialistes dels pacients com jo i com vostè i com qualsevol.

Clar, a nosaltres se'ns ha posat la pregunta com a pacients si volíem inscriure el metge referent. Però per exemple, l'especialista referent ningú ens ha demanat si el volíem apuntar, i ja existia. Després a nivell de les receptes, hi ha hagut la casuística de receptes d'aquestes que són per un any de l'especialista referent, que han tingut alguna dificultat a nivell de la CASS. Jo crec que s'hauria de sincerar vostè i entenc perfectament que hi ha uns temps d'adaptació quan es fa un canvi, només faltaria, però jo penso que hi hagut unes llacunes -i li demano que em contesti si ho pensa o no ho pensa- a nivell d'informació de la implementació d'aquest sistema sobretot a nivell de l'usuari, a nivell del

metge és una informació que fa falta, és una formació que fa falta, però qui en pateix les conseqüències i qui està nerviós i qui està preocupat per la qüestió és l'usuari de la sanitat.

Jo penso que no s'ha fet com Déu mana. Digui'm vostè si creu que ha sigut.

La Sra. síndica general:

Sr. Joan Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, tot és millorable òbviament i, de vegades un posa tota la voluntat en què la informació arribi a tothom i arribi més o menys.

S'ha de dir que s'ha fet una campanya molt extensa d'informació tant als mitjans de comunicació com amb tríptics que s'han repartit per part de totes les consultes i tots els dispositius assistencials i s'han creat uns canals de comunicació entre l'usuari i el ministeri, la CASS i el SAAS que, a més, s'han utilitzat àmpliament.

També, així mateix, s'han format els prescriptors, els metges i els centres d'atenció primària i els propis farmacèutics. L'altre dia sortia en un mitjà un farmacèutic que explicava que ell estava fent molta feina de docència en els usuaris perquè també ells expliqui'n com funciona la via preferent.

Per això, recordarà vostè que ja vaig també només començar i només prendre a fer-me càrrec de la cartera vaig intentar buscar una progressió amb la implantació de la reforma sanitària perquè poguéssim anar..... això sí tot... els canvis costen d'anar-se assumint però, poc a poc, ens anirem posant a l'hora.

Sobre l'especialista referent és que la dificultat no és tant. A vostè el porta un especialista determinat per alguna patologia crònica? Ell mateix ja sap com ho ha de fer per quedar-se com a especialista referent d'aquell pacient.

Altra cosa és que ara vostè, o després del mes de juny -perquè ho hem deixat obert fins el mes de juny-, que vostè vagi al metge de capçalera referent, l'envii a un especialista i aquest digui: "Miri, vostè té una patologia crònica i l'haig de veure cada tres mesos o cada sis mesos". Llavors, ell mateix s'activa com a especialista referent. És a dir, l'usuari no ha de fer cap pas, és el professional que ha de fer els passos.

Les receptes per un any, vostès recordaran que també vaig fer una modificació al Reglament perquè tinguessin vigència justament per un any i això s'ha informat, i s'ha informat tant a les farmàcies, com

s'ha informat a la CASS, com s'ha informat als usuaris. De vegades qui t'atén en una farmàcia concreta doncs, en aquell moment no sap com va i poden haver-hi errors.

Per subsanar els errors hem creat un mecanisme que fa que quan una recepta arriba, per exemple, sense que el professional que l'ha produït doncs l'hagi fet correctament perquè s'ha deixat la identificació de què està per la via preferent, doncs, que es pugui activar un mecanisme que aquella persona no surti perjudicada i se la pugui forçar a què estigui per la via preferent.

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant, Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí.

Estem fent totes les mesures que podem i a més en farem més i estem oberts a escoltar a tothom perquè a tothom això arribi a totes les persones i anar disminuint les dificultats que tenen amb un canvi tan important per l'atenció a les persones.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Font, la segona repregunta.

El Sr. Jordi Font:

Gràcies.

Miri, jo ho entenc, ho comparteixo i jo també he fet variacions informàtiques i de sistema en els meus entorns immediats i he patit les mateixes conseqüències, però de tot se n'ha de treure una experiència.

Jo el que trobo a faltar i crec que no s'ha fet com Déu mana és la comunicació amb l'usuari. És a dir, tots aquests protocols que nosaltres estem aquí mencionant, que vostè m'està mencionant, que són protocols de relació entre l'usuari i l'especialista, entre l'usuari i el metge referent, tot això són 25 exemples i són 25 coses que es poden produir generalitzades a tots els usuaris d'aquí del país. Dic 25 per dir un nombre, poden ser 18 o poden ser 30.

No hagués sigut molt més pràctic agafar i fer una comunicació personalitzada a tots els assalariats, és a dir, a tots els usuaris de la CASS, que quan ens han de buscar i ens han d'explicar qualsevol cosa ens la fan aquesta comunicació i mencionant allà les diferents possibilitats i els diferents protocols amb els

quals ells es trobaran confrontats en la seva vida diària. Perquè després el rumor, el que han dit, i l'altre ha dit, i l'altre ha deixat de dir en aquell lloc estan tal... encara perjudica.

No creu que hagués sigut possible fer una comunicació directa amb els cinc, deu, quinze protocols generals que afecta a tots els usuaris?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Font.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí bé, tot és millorable però crec que això s'ha fet tant amb nivells de comunicació com amb tríptics que s'han enviat a totes les bústies del país. En aquests tríptics el que es posava era justament aquesta protocolització, el que s'ha de fer quan tens un especialista, quan no el tens, quan has d'anar al metge referent, i tal.

Altra cosa és que de vegades queden a les bústies. Potser es podia haver fet d'una altra manera.

També hi han hagut entrevistes amb diversos professionals que han anat explicant tant en diversos programes de ràdio i de televisió, i els professionals que han explicat tots aquests protocols i el que representa la via preferent i quins són els camins. De totes maneres jo estic disposat a revisar-ho i a millorar-ho. I agafo així el seu suggeriment, ho revisarem, i anirem millorant. I com dic, durant tot el període d'adaptació farem tots els esforços perquè això no recaigui en cap tipus de problema per a l'administrat.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

Sra. Montaner, vol fer una altra pregunta...

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

De tota manera estem aquí per fer pujar els neguits al Ple. Quan els nostres ciutadans ens diuen coses, doncs evidentment el nostre rol com a consellers generals és fer pujar els neguits al Ple i ser el portaveu d'aquests ciutadans.

Vostè ha dit que avaluarà el model. Jo penso que és una molt bona cosa, i la meva pregunta seria la següent, és a dir: què penseu fer per avaluar el

sistema? Quin serà el procés d'avaluació? Com funcionarà?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Montaner.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí, el procés d'avaluació va en diverses capes i s'està, en aquest moment, dissenyant un quadre de comandament que serà el que ens permetrà avaluar tant com es comporten els professionals i quins seran els resultats de salut que dona el canvi de model, com els costos que produiran aquest canvi de model respecte als costos que sabem que hi havia a la CASS.

Òbviament, durant el primer any l'únic que veurem són les dificultats si van més enllà del previst, que com dic, és normal que amb un canvi d'aquest calat... Deia un farmacèutic fa pocs dies que només quan la tarja de la CASS va incorporar la banda magnètica, només aquest fet, va crear un rebombori i era un fet molt petit. Aquí ha coincidit la via preferent amb la Història Clínica Compartida. La Història Clínica Compartida de fet els professionals s'hi havien d'haver ja connectat fa molt de temps però alguns, pocs, han esperat als darrers dies que és una cosa molt comprensible. Sempre ho deixem tots... i jo mateix ho he fet moltes vegades. Doncs, això genera una dificultat afegida d'utilitzar les dues eines.

Però bé, ja dic, l'avaluació continuada ens dirà si tenim un bon model, -que jo crec que sí-, si els professionals el saben utilitzar i si els resultats de salut són millors que els que teníem abans així com l'eficiència dels recursos... la utilització dels recursos sanitaris.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Martínez Benazet.

Sra. Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sra. síndica.

Quan diu Sr. ministre totes les capes, jo entenc que es farà també una avaluació també a nivell dels usuaris, de la percepció dels usuaris, dels professionals també, perquè això és fonamental per avaluar un sistema.

Per tant, l'invito a fer aquest exercici.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Montaner.

Sr. Martínez Benazet.

El Sr. Joan Martínez:

Sí, òbviament hi haurà els indicadors de qualitat, els indicadors de resultats de salut i s'hauran de fer enquestes per veure com s'ha anat percebut aquest canvi de model.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Segona pregunta.

2- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Oliver Alis Salguero, conseller general del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, per escrit de data 15 de gener del 2020, relativa als accidents ocorreguts els passats 9 i 10 de gener del 2020 al Túnel de la Tàpia, a la Parròquia de Sant Julià de Lòria.

Fou registrada amb el número 48 i s'ha publicat en el Butlletí número 4/2020, del 15 de gener.

Exposa la pregunta el Sr. Oliver Alis.

El Sr. Oliver Alis:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Com hem pogut saber tant pels mitjans d'informació públics del trànsit com pels mitjans de comunicació d'Andorra en general, durant la darrera setmana hi han hagut quatre accidents de circulació de diversa consideració a l'interior del túnel de la Tàpia, a la Parròquia de Sant Julià de Lòria. Concretament dos sinistres el dijous dia 9 i dos sinistres el divendres dia 10 de gener.

Es demana: si Govern pot especificar quines han estat les causes d'aquests sinistres? Hi ha hagut relació entre ells? Quins cossos de seguretat i/o departaments han participat en les diferents intervencions dels accidents? A quines institucions pertanyen aquests? Quines mesures o millores de seguretat s'han pres o es prendran per tal de reduir-hi la sinistralitat?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Alis.

Respon pel Govern, el Sr. Josep Maria Rossell.

El Sr. Josep Maria Rossell:

Gràcies Sra. síndica.

En primer lloc, hem de dir que el Túnel de la Tàpia és una infraestructura per la que circulen habitualment un nombre molt important de vehicles, havent passat 46.131.274 vehicles en ambdós sentits, des del gener del 2013 fins a l'actualitat, amb un total de 22 accidents de diversa consideració durant aquest període, el que representa un índex de sinistralitat... -i Sr. Alis, no s'ho agafi amb to sorneguer el que li diré ara- representa el 0,000000476900%. En aquest sentit, les dades de les que disposem no evidencien que es tracti d'una infraestructura amb un alt índex de sinistralitat, malgrat pugui donar lloc a pensar que no és així, el fet que en poc espai de temps s'hagin produït quatre accidents.

Concretament i contestant a la seva pregunta, i centrant-nos en els accidents dels dies 9 i 10 de gener del 2020, cal dir que tractant-se algun d'ells d'accidents amb resultat de lesions i que, per tant, es podria judicialitzar, hem de ser prudents en relació a les causes doncs encara s'està acabant de confeccionar els informes pertinents. No obstant, tot apunta, i insisteixo amb totes les reserves que la qüestió mereix, que l'excés de velocitat podria ser un dels factors determinants en 3 d'ells, i una possible distracció del conductor en l'altre.

Pel que fa als departaments que van participar en les diferents intervencions de l'accident, cal dir que són els que habitualment s'activen i participen en aquests tipus d'accidents. En aquest cas va ser el Departament de Policia, i concretament la Unitat de seguretat viària; el Departament de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvaments; també va participar l'Àrea de mobilitat i l'Àrea de conservació i exploració de carreteres tots ells depenents del Govern; així mateix també hi va participar el SUM que depèn del SAAS, el Departament de circulació del Comú de Sant Julià de Lòria.

Finalment, en relació a les mesures o millores de seguretat que s'han pres o es prendran, i tornant al que deia a l'inici de la meva intervenció, una vegada es coneguïn les causes exactes per les quals es van produir els accidents, es valorarà eventualment implementar i reforçar les mesures de seguretat existents.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Rossell.

Per la rèplica, Sr. Alis.

El Sr. Oliver Alis:

Bé, gràcies Sra. síndica.

Només agrair-li, Sr. Rossell, per la diligència amb la resposta i concretar-li que estic molt satisfet de què sigui un baixíssim índex de sinistralitat en aquesta via que òbviament, com bé ha dit, utilitza moltíssima gent a diari i també entenc que és una situació atípica. El que passa és que quatre incidents o accidents d'aquestes característiques en menys de vint-i quatre hores... xoquen!

Quant a l'excés de velocitat puc compartir que molta gent corre, no només en aquesta via sinó en moltes vies, però en aquesta en particular... Bé, demanar-li si analitzarien la possibilitat de posar un radar de tram o algun sistema que moduli la velocitat en aquesta zona i sigui més garantista?

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Alis.

Per la dúplica, Sr. Rossell.

El Sr. Josep Maria Rossell:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Anem a veure. La pregunta concreta que em formula és si el Govern té intenció de posar algun radar de tram en aquell indret exactament. Pel que sé tècnicament és un tram molt curt i és molt difícil posar-hi un radar de tram. En qualsevol cas el que sí farem és estudiar i valorar si és possible.

Moltes gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Rossell.

Entrem en el temps de repreguntes.

Ningú...

D'acord.

Pregunta número 3.

3- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de

data 15 de gener del 2020, relativa al nomenament de la presidència de la Comissió Nacional andorrana per a la UNESCO.

Fou registrada amb el número 49 i s'ha publicat en el Butlletí número 4/2020, del 15 de gener.

Exposa la pregunta la Sra. Susanna Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Vista la proposta de la Sra. Cristina Rodríguez com a nova presidenta de la Comissió Nacional andorrana de la UNESCO i l'acceptació d'aquest nomenament per part de l'Assemblea General de Comissió Nacional andorrana de la UNESCO l'11 de novembre del 2019, es demana: quins han estat els criteris del Govern per escollir i proposar la Sra. Cristina Rodríguez com a presidenta de la Comissió Nacional andorrana de la UNESCO, compte tingut que no és una persona de l'àmbit de l'educació i de la cultura? Quin ha estat el canvi de criteri per remunerar aquest càrrec atès que legalment està establert que el càrrec no és remunerat?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Respon pel Govern, la Sra. Maria Ubach.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sra. síndica.

La Comissió Nacional andorrana per a la UNESCO té per objectiu promoure les activitats i els valors de la UNESCO que estan relacionats amb l'educació, la ciència, la cultura i la comunicació prop de la societat civil andorrana.

La Comissió Nacional està regida pels estatuts que van ser aprovats el 13 d'abril del 2005.

La Comissió Nacional coopera amb el Govern i en particular amb el Ministeri d'Afers Exteriors, amb les entitats, les organitzacions, les institucions, les associacions i les persones interessades en les qüestions que són competències de la UNESCO, és a dir, la cultura, l'educació, les ciències socials i les ciències naturals, així com la comunicació.

A la sessió del Govern del 6 de novembre es va acordar proposar presentar a l'Assemblea General de la Comissió Nacional Andorrana per la UNESCO, la Sra. Cristina Rodríguez en qualitat de presidenta. La Sra. Rodríguez va ser Ambaixadora d'Andorra a França i delegada permanent d'Andorra a la

UNESCO del 2011 al 2015. La seva llarga experiència en la gestió de projectes científics, la seva trajectòria en l'Administració andorrana així com el seu ampli coneixement del funcionament de la UNESCO fruit del valuós treball que va realitzar durant la seva missió a l'Ambaixada d'Andorra a França van ser els elements que van motivar la proposta de la seva candidatura com a presidenta de la Comissió Nacional andorrana per a la UNESCO.

També voldria recordar que des del mes de març del 2019 el lloc de president de la Comissió Nacional d'Andorra a la UNESCO estava sense cobrir i el propòsit del Govern era d'iniciar el procés per al nomenament del president per assegurar que la Comissió Nacional pogués funcionar de manera òptima.

El Govern va emetre la voluntat de donar mandat a la presidenta de la Comissió Nacional d'Andorra a la UNESCO per desenvolupar tres objectius: treballar en la revisió dels estatuts de la Comissió Nacional. Cal destacar que després de quinze anys és important revisar i actualitzar els estatuts per tal de millorar el treball de la Comissió Nacional; d'altra part, analitzar les activitats actuals de la Comissió Nacional i les accions o activitats que aquesta podria desenvolupar; i finalment, estudiar el possible rol de la Comissió Nacional en la realització del Pla estratègic nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Andorra.

Durant l'Assemblea general de l'ACNAU que va tenir lloc l'11 de novembre, es va acordar la proposta del nomenament de la Sra. Rodríguez com a presidenta, així com el full de ruta amb l'objectiu que la presidenta pogués fer restitució de l'encomana com a molt tard a finals del primer semestre del 2020.

A la sessió de Govern del 18 de desembre es va aprovar el nomenament de la presidenta seguint el que estipula l'article 6 dels estatuts.

Fins a l'actualitat les funcions del president de la Comissió Nacional no han requerit una dedicació a ple temps. Actualment, però, la presidenta dedica el temps necessari amb el seu equip per dur a terme la missió encomanada. En aquest sentit es va proposar a l'Assemblea General de la Comissió Nacional que la presidenta pogués percebre una remuneració tenint en compte que els estatuts no ho impedeixen. Tanmateix la presidenta tot i haver iniciat les seves funcions no ha percebut cap remuneració i això no procedirà fins que no s'hagin revisat els estatuts de la Comissió Nacional amb la voluntat de garantir una millor seguretat jurídica possible.

La revisió dels estatuts és essencial per tal d'actualitzar les funcions dels òrgans de la Comissió

Nacional i en particular les funcions del president, del secretari general i del treballador administratiu. La revisió també ha de permetre donar a la Comissió Nacional les eines necessàries per tal que pugui aportar el seu valor afegit i assessorament a les administracions andorranes en la implementació de l'Agenda 2030 i pugui ser un ens útil per la promoció dels valors de la UNESCO a la població andorrana.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Ubach.

Per la rèplica, Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Com bé heu dit, els estatuts de la Comissió van ser aprovats l'any 96 i van ser modificats l'any 2005.

Sabem que la comissió nacional és l'òrgan d'execució del programa de la UNESCO en l'àmbit nacional i que és un espai, doncs, de reflexió sobre la societat de cada un dels estats membres.

Els òrgans d'aquesta comissió nacional són l'assemblea general, com bé ha dit la ministra, la presidència, el secretari i el comitè executiu.

La presidència, evidentment, és proposada per l'assemblea general d'entre els seus membres i és nomenada pel Govern. Les seves funcions fins ara han sigut convocar i presidir les sessions de l'assemblea general i les del comitè executiu, orientar les activitats del secretari i del secretari general i contractar en nom de l'assemblea general.

El comitè executiu es compon de tres membres, el president, el secretari i un representant del ministeri d'Afers Exteriors que es reuneixen un cop al mes i executa la política que determina l'assemblea general que és l'òrgan suprem de la comissió nacional.

O sigui, nosaltres enteníem que si l'assemblea general està constituïda per una sèrie de persones, representants de diferents ministeris, representants de comuns, representants del món de l'educació, de la ciència, de la cultura, de la comunicació o del sector turístic, tots aquests membres són nomenats a títol honorífic per una durada de 4 anys renovables tàcitament i no són retribuïts. Entenem que la presidència que forma part de l'assemblea general, doncs, és un càrrec no retribuït, que fins ara, segons em consta, no ha estat mai retribuït.

Ara heu dit que es retribuirà i una de les feines que farà serà canviar els estatuts.

Jo no sé vostès, però fa una mica mal d'orelles. A veure, si els estatuts s'han de poder modificar, per

què ara es decideix que el president tingui un perfil més tècnic? Que no sé si ha de tenir un president un perfil tècnic, tal com el coneixíem era un president honorífic. Totes les persones que han precedit la Sra. Cristina Rodríguez han dedicat moltes hores, molta dedicació a l'assemblea general de la UNESCO i a la comissió nacional de la UNESCO per Andorra, han fet molt bona feina. Per tant, caldrà definir molt bé quines són aquestes noves tasques encomanades a aquest president, i si aquest president és un president tècnic o exactament què és?

Entenem que la comissió té el personal capacitat per fer aquestes anàlisis, s'han de canviar els estatuts. S'han de canviar, ho entenc. I també entendria que si s'ha de fer una anàlisi més aprofundida del funcionament de la comissió, també s'hagués pogut demanar un suport a la secretaria de la UNESCO perquè pogués facilitar un tècnic que donés, doncs, un suport per poder modificar els estatuts i, sobretot, per poder avaluar la feina feta fins ara per la comissió que és tutelada, doncs, pel Ministeri d'Exteriors.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Per la dúplica, Sra. Ubach.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sra. síndica.

És veritat que la comissió o les comissions nacionals, doncs, dels països que fan part de la UNESCO és una excepció a nivell dels organismes internacionals, i és la UNESCO l'únic organisme que té aquest ens que permet, justament, de fer el pont entre el treball que du a terme la UNESCO i la societat civil andorrana, les entitats, les associacions i, també, doncs, el Govern.

Els membres que fan part de l'assemblea general de la comissió nacional són membres que depenen i que formen part de la societat civil i els qui, doncs, efectivament, duen a terme la gestió i el treball, és el president i el secretari general i la persona, doncs, que s'ocupa de les qüestions administratives que no està mencionada en els estatuts.

El Govern, el que ha volgut és, doncs, donar a la comissió nacional una missió més concreta i, sobretot, una missió que s'adapti en funció dels canvis també que hi han hagut també a nivell internacional. Ara la missió i els objectius de la UNESCO són de promocionar i d'implementar l'agenda 2030. Això quan es van modificar l'última vegada els estatuts el 2005. això encara no estava sobre la taula.

Per tant, la nostra voluntat, la voluntat del Govern i que es va compartir amb els membres de l'assemblea general, va ser que el president pogués tenir un rol més executiu, i pogués ser un treball que es pogués dur a terme conjuntament amb el secretari general i amb l'administratiu que treballa a la comissió nacional.

Aquesta era la voluntat del Govern d'Andorra i també, doncs, durant aquests 6 mesos, doncs, perquè la presidenta treballa conjuntament amb el secretari general i amb l'equip de la comissió nacional, poguessin revisar aquests estatuts per actualitzar-los i que poguessin ser uns estatuts que poguessin donar les eines necessàries a la comissió nacional perquè pugui dur a terme la seva missió de la millor manera possible.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Ubach.

Entrem en el temps de repreguntes.

Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

És a dir que s'ha nomenat una persona que ha començat a treballar, pel que he entès, i evidentment no ha percebut cap remuneració perquè legalment no és possible.

Home, és una mica una il·legalitat que està cometent Govern i és preocupant.

Si vostès tenien la voluntat de canviar els estatuts, -no dic que no s'hagin de poder canviar-, podien haver començat canviant els estatuts i després, doncs, que aquesta presidència si ha de tenir aquest caràcter més tècnic, doncs, que pogués tenir aquesta remuneració.

Perquè em demano, quina remuneració s'ha estipulat, en base a què, i si aquesta remuneració serà per sempre més o només per uns mesos de treballs determinats? Perquè tots aquests treballs d'anàlisi d'avaluació tenen un termini. No són per sempre més, és a dir, serà d'un any, serà del temps que sigui necessari, però són treballs determinats i que un cop estan fets, com justificaran que aquesta persona segueixi tenint, doncs, un sou per fer les tasques de president tal com estan recollides ara als estatuts?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sra. Ubach.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sra. síndica.

Com li he dit responent a la pregunta, la presidenta actual no percep cap remuneració i la presidenta té una missió que li va encomanar, doncs, que va proposar el Govern i que l'assemblea general va ratificar, és que una missió d'aquí a finals de juny del 2020, que és de revisar els estatuts i de fer un punt de situació de l'activitat que du a terme la comissió nacional i d'analitzar de quina manera la comissió nacional també podria contribuir en la implementació de l'agenda 2030 a Andorra. Aquestes són les tres missions que es van encomanar a la presidenta i ella ha de donar comptes a prop dels membres de l'assemblea general abans del 30 de juny del 2020.

Per tant, és una cosa que és definida, i hi ha un termini determinat.

Per tant, durant aquests mesos es treballarà en la revisió dels estatuts. En aquesta revisió dels estatuts s'examinarà la possibilitat d'actualitzar-los, de fer de tal manera que la comissió pugui tenir un rol més actiu i més proactiu i que sigui útil també per les administracions andorranes de manera general, i també es revisarà, diguem-ne, les funcions del president, del secretari general, i s'introduirà també, doncs, les funcions d'un secretari administratiu que no queda palès actualment en els estatuts.

Aquestes propostes que elaborarà la presidenta se sotmetran a l'assemblea general, de tal manera també que els membres de l'assemblea general puguin també fer les seves aportacions i puguin donar la seva valoració sobre aquests canvis i aquestes observacions i, diguem-ne, esperem, del text.

I per tant, un cop que l'assemblea també hagi donat la seva opinió, doncs, això passarà al Govern, perquè el Govern pugui validar-ho.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Ubach.

Segona repregunta, Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

O sigui, si ho he entès bé, la Sra. Rodríguez encara no treballa? Primera. Si és presidenta, de moment no pot treballar, ho fa de manera altruista com ho han vingut fent tots els anteriors presidents i presidentes de la comissió. Primera pregunta, o sigui ha començat a treballar i, per tant, el primer encàrrec, entenc jo, que són aquests estatuts per canviar-los, perquè llavors no hi hagi cap irregularitat i pugui percebre una remuneració... que per cert, no m'ha dit quina remuneració és la que tenen prevista i en base de què?

Aprofito aquesta pregunta per demanar-li si coneixem altres comissions... jo en general no en conec, però com que fa temps que estic una mica allunyada del tema més d'acció cultural, si realment hi ha altres comissions nacionals de la UNESCO que remuneren els seus presidents, doncs, si coneixen algun exemple proper?

I sobretot això, saber o com valoraran la feina d'aquesta persona per oferir un sou determinat?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sra. Ubach.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sra. síndica.

Doncs, bé, la presidenta du a terme les seves tasques com van dur a terme les tasques els presidents anteriors. Vull dir, ella està treballant a la comissió nacional de la mateixa manera que treballaven els altres presidents i treballa amb l'equip de la comissió nacional. Vull dir que en això no hi ha cap canvi respecte, doncs, al que s'havia fet fins a dia d'avui.

A nivell dels termes de la remuneració, doncs, no hi ha res de determinat tenint en compte que la Sra. Rodríguez no percep una remuneració i això, quan es faci el treball de revisió dels estatuts, doncs, serà una qüestió que es ficarà sobre la taula, de la mateixa manera que també hi ha la remuneració del secretari general, hi ha la remuneració també de l'administratiu que també està treballant a la comissió nacional.

Per tant això són qüestions que estan obertes i que això es treballarà conjuntament amb una proposta que es farà arribar, doncs, als membres de l'assemblea general.

Quant a exemples d'altres comissions nacionals, no en tinc cap ara al cap. Però sapiguen que cada país que fa part de la UNESCO, que té una comissió nacional cada país pot escollir el model de comissió

nacional. Alguns països la comissió nacional depèn directament de l'administració. És a dir, que és un departament, diguem-ne, d'un ministeri, que pot ser tant el ministeri d'exterior, el ministri de cultura, d'educació, de ciències. Altres països han decidit de tenir un model de comissió nacional que és completament independent i que, per tant, doncs, actua com una associació. I altres països com en el cas d'Andorra, hem escollit un model que és híbrid, en el sentit que és un òrgan que té la seva assemblea general amb els seus membres, però que percep una subvenció per part del Govern d'Andorra.

Per tant, això és cada país, doncs, té la possibilitat de decidir, de tenir en funcionament pel que fa a la comissió nacional, doncs, en funció de les seves prioritats i de les seves polítiques.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Ubach.

Alguna repregunta més...

Sra. Vela.

La Sra. Susanna Vela:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, és a dir, que de moment està executant com a presidenta, com han fet els altres, els seus predecessors.

Si tenen pensat canviar aquests estatuts i enfortir, i que els membres tots plegats puguin treballar més i puguin dedicar més hores, han pensat poder retribuir aquells membres que no formen part de l'Administració? És a dir, aquells membres que són nomenats del sector cultural, científic, si aquestes persones també podran ser remunerades? Perquè ens podem trobar, doncs, amb un greuge amb altres persones que formen part de consells assessors de l'Administració. És a dir podem nomenar el consell assessor del patrimoni cultural, o la comissió d'accés i l'avaluació de la documentació que compta amb moltes persones que hi van de manera altruista a treballar i hi dediquen també molt de temps?

És a dir, si hi ha aquesta revisió d'aquests estatuts, si està plantejat també revisar, doncs, altres reglaments d'altres comissions?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Vela.

Sra. Ubach.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sra. síndica.

Doncs, bé, aquest és un punt que està obert pel moment i que es pot plantejar en el moment en què es faci la revisió dels estatuts, la possibilitat que els membres de l'assemblea general de la comissió nacional d'Andorra a la UNESCO puguin percebre una remuneració. No hi ha res de tancat. Vull dir al contrari. Ara és un treball de reflexió i d'anàlisi que s'ha de fer per obtenir uns estatuts que siguin, doncs, el més actualitzats possibles i que, doncs, reprendran aquestes qüestions i, per tant, els membres que fan part de l'assemblea general podran fer aportacions per tal que puguem avançar en el treball d'aquesta revisió d'estatuts.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Ubach.

Pregunta número 4.

4- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 7 de gener del 2020, relativa a la participació i abstenció electorals.

Fou registrada amb el número 12 i s'ha publicat en el Butlletí número 1/2020, del 7 de gener.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López Agràs.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. síndica.

Atenent les dades globals de participació que a nivell nacional van ser d'un 56,5%, i que a Andorra la Vella van situar-se en el 48,9%, a les darreres eleccions comunals, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata i el Partit Socialdemòcrata volem mostrar la preocupació per unes dades que no ens mereixen cap altra consideració que qualificar-les de molt alarmants i que entenem com un dels símptomes d'un veritable mal que es ve manifestant i que es ve incrementant des de fa anys i que al nostre entendre mostra la manca de confiança d'una part cada cop major de ciutadans en el nostre sistema polític i democràtic.

Es demana doncs:

Quina valoració es fa des del Govern sobre les mateixes dades i si el Govern no creu que és necessari obrir un ampli període de reflexió conjunt

creant una comissió de treball entre la classe política i la ciutadania per estudiar i avaluar la necessitat de realitzar canvis estructurals en el nostre sistema polític i democràtic?

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Respon per Govern, Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sra. síndica.

Des del Govern, i també des dels grups parlamentaris que li donen suport, ens preocupen com no pot ser d'una altra manera les dades de participació de les darreres eleccions comunals, en què només com vostè deia en la seva pregunta, un 56,5% de les persones censades a nivell nacional van anar a votar. Unes dades que mostren certa desafecció i desinterès de part de la ciutadania en relació amb la política del nostre país. No cal amagar-ho. Cal dir també que no es tracta d'una situació puntual o sobrevinguda, ja que la participació en les anteriors eleccions comunals del 2015 ja va ser força baixa, al tomb del 61%. També és cert, i crec que val la pena dir-ho, però, que aquesta tendència a l'increment de l'abstencionisme no es constata en el cas de les eleccions generals, ja que al 2015 va anar a votar un 65,6% del cens, mentre que el passat mes d'abril ho van fer un 68,3% de les persones amb dret de vot.

Per tant, si bé no convé extreure de tot plegat conclusions esbiaixades o precipitades, ni albirar escenaris catastrofistes, sí que cal prendre, entre tots, mesures adients per revertir la tendència a l'increment de l'abstencionisme, particularment en el cas dels comicis comunals, com deia abans. I dic entre tots, perquè les solucions reals i efectives no poden venir només de la mà del Govern, sinó que hi han de participar les altres institucions, en concret aquest Consell General i els comuns, els partits polítics, i com no pot ser d'una altra manera, cada responsable polític i cada ciutadà a títol individual.

Crec, vostè no ho enunciava en la seva pregunta, però crec que ja disposem d'un bon punt de partida, que és l'anàlisi que va portar a terme el CRES a demanda precisament del Consell General durant la darrera legislatura, on ja s'apunten algunes solucions interessants, a criteri meu, per resoldre la tendència a l'augment de l'abstencionisme. En concret, d'aquest treball m'ha semblat molt interessant la dada segons la qual gairebé la meitat dels abstencionistes són de tipus tècnic, és a dir que la raó per la qual no voten és per l'absència del país el

període dels comicis, per una malaltia o per altres raons de força major. En aquest àmbit, és evident que tenim molt recorregut per davant per implementar mecanismes que millorin el vot per correu, permetin, per exemple, el vot telemàtic, per delegació o apoderament, o que facin possible el vot de les persones que tenen alguna discapacitat que els dificulta precisament el dret de sufragi. I la Proposició de llei de modificació de la Llei electoral i del referèndum que es va prendre en consideració fa tot just unes setmanes, crec que és una excel·lent ocasió per fer-ho. Per aquest motiu, el Govern ja posava de manifest en el seu criteri que cal que es facin les esmenes oportunes en aquest sentit, i de fet els grups parlamentaris que li donen suport ja hi estan treballant. Per tant, si se'm permet l'expressió planera, si som capaços de fer el que he dit, i això no requereix canvis estructurals importants com els que vostè enuncia en la seva pregunta, haurem resolt ja la meitat del problema.

Un altre aspecte que es desprèn de l'informe del CRES és que l'augment del cens electoral des del 2007 -amb una acceleració continuada des de llavors- ha anat en detriment de la participació, la qual cosa es contradiu amb la retòrica que sovint es manté des de les seves files, des de les files socialdemòcrates, segons la qual les preteses exigències excessives per tenir la nacionalitat andorrana i, per tant, per poder exercir el dret de sufragi, fomenten l'abstencionisme.

A l'increment exponencial del cens electoral cal sumar-hi també, no ens hem d'amagar, la crisi econòmica que va tenir lloc el 2008, on part de l'electorat pot considerar que des de la política no es resolen els seus problemes quotidians, i aquí sí que puc estar d'acord amb algunes consideracions que es fan des del Partit Socialdemòcrata.

Ara bé, per combatre la desafecció dels ciutadans amb la política el que cal és demostrar que des de les institucions, totes les institucions, treballem incansablement al seu servei i amb l'objectiu exclusiu de millorar els seus projectes de vida. Per tant, estic convençut que la crítica constant i poc fonamentada del sistema polític, social, econòmic i judicial d'un Estat de dret i democràtic consolidat com el nostre, perseguint el rèdit curt terminista, no ajuda en aquesta direcció.

També convé analitzar amb més detall des del meu punt de vista, la qual cosa no s'ha fet fins ara, la diferència de participació entre els comicis nacionals i els comunals, i abans ho apuntava.

És un fenomen que s'observa també en altres països, vinculat a la percepció errònia d'una part de la ciutadania de què els afers transcendentals i amb

impacte real es dirimeixen en clau nacional i no pas local o comunal. I dic errònia perquè en el nostre cas, els comuns disposen de moltes competències essencials des de la perspectiva de la vida quotidiana dels ciutadans. Per tant, des de les institucions, i en particular des dels comuns, hem de treballar conjuntament per desmitificar aquesta idea i defensar el rol indispensable que juguen aquests comuns.

I crec finalment i acabo Sra. síndica, que no podem obviar tampoc que el solapament de les eleccions generals i comunals des del 2011 en un molt curt període de temps no beneficia les eleccions que tenen lloc amb posterioritat, en aquest cas les comunals. Però convindrà amb mi que aquí poca cosa podem fer.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Per la rèplica, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Que hem de deduir, així ho hem escoltat ara de veu del Sr. cap de Govern, que tant des del Govern com dels diferents partits que componen l'actual tripartit, existeix d'una banda, una preocupació real sobre els índexs de participació en els processos electorals a Andorra, i de l'altra un consens en la necessitat, jo fins i tot potser afegiria, amb una certa urgència de prendre mesures i de reflexionar sobre aquesta qüestió amb profunditat, sense apriorismes, ni culpabilitzacions precipitades, alienes si m'ho permet Sr. Espot, com vostè potser acaba de fer en algun moment.

Penso, estic totalment convençut que tots tenim la responsabilitat de trobar respostes i solucions, de fer propostes per millorar uns índexs que són fonamentals per la salut i la legitimitat d'una democràcia.

Al nostre parer calen reformes, tant en qüestions estructurals del nostre sistema polític i democràtic com en qüestions podríem dir d'un caire més operatiu.

En relació amb les segones, s'han apuntat ja millores en relació al vot de persones amb discapacitat, vostè mateix ho feia ara mateix, o amb algun altre element personal que dificulti el seu exercici de vot.

Una altra qüestió molt important, també s'hi referia vostè Sr. Espot, és el vot de les persones que no resideixen a Andorra, ja sigui d'una manera fixa o

permanent o bé el cas concret dels estudiants. Després de tres processos electorals en què només un centenar llarg de persones han optat per un carregós procediment de vot per correu, ens sembla interessant parlar d'un vot electrònic, d'un vot telemàtic o de qualsevol altra modalitat que pugui ser pràctica i eficaç.

Però al nostre entendre cal anar potser una mica més enllà, i plantejar-nos la creació de meses electorals amb ciutadans escollits per sorteig, tal i com es fa en la gran majoria de democràcies occidentals, replantejar el vot judicial que deixaria de tenir una bona part la utilització que se'n fa actualment d'aquelles persones per dir-ho d'alguna manera, que no volen anar a votar al comú, per exemple amb propostes com les de les meses electorals o el vot dels andorrans no residents. Una altra qüestió que també pensem que convé com a mínim ser avaluada, és la qüestió del vot obligatori. Una proposta que països petits, que han sofert processos migratoris importants i països en els que sovint ens volem emmirallar en moltes altres qüestions tenen implantada com és el cas de Luxemburg o de Liechtenstein.

En tot cas entenem que ningú està content amb el fet de què cada cop hi hagi més persones que no vagin a votar. Segurament som encara una democràcia jove que ha patit un increment del cens electoral important en poc temps, i que compta amb elements vinculats a l'estructura de societat que ens porten a uns nivells de cultura democràtica que tots plegats hem d'intentar de millorar d'alguna manera o altra.

També és una millora de la qualitat democràtica i així ens ho han dit tant des del Consell d'Europa com des del Congrés de Poders Locals o des de l'OSCE o DIR al llarg de diferents informes, sobre el nostre model polític, on els processos d'observació sobre els processos electorals, introduir més proporcionalitat al nostre sistema electoral. Flexibilitzar els criteris per assolir en la societat andorrana o reduir els anys de residència per poder-la assolir.

En tot cas, el motiu de la pregunta no és altre que el de veure si compartim la preocupació sobre la davallada de la participació i comprovar si partint d'aquesta situació estem disposats tots plegats, òbviament no pot ser d'una altra manera, a treballar en positiu en solucions i propostes. Si és així, reiterem la nostra proposta, la fem extensiva al Govern i a tots els partits que conformen aquest Consell General i creiem interessant que es creï una comissió de treball conjunta també amb la societat civil, no crec que aquesta sigui una qüestió únicament de partits polítics o de grups polítics, crec que els ciutadans també hi tenen alguna cosa a dir,

per analitzar amb profunditat el tema de l'abstenció i avaluar quines mesures tant des de la societat com des dels diferents grups polítics, es creuen necessàries d'introduir.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Per la dúplica, Sr. Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies. Sra. síndica.

Gràcies Sr. López pel to i pel contingut de la seva anterior intervenció, jo crec doncs que amb aquest to i amb aquest contingut, tot i que segurament tindrem discrepàncies, però podrem trobar també molts punts de coincidència, reitero una mica el que deia abans. Jo crec més en les millores que permetin revertir l'abstencionista tècnic, que segons aquest informe del CRES és gairebé la meitat dels abstencionistes, que no pas en les solucions miracles o en aquestes preteses reformes estructurals que ho haurien de solucionar tot.

Permeti'm que li digui i evidentment doncs el Govern ja ho va manifestar en el seu criteri que no té inconvenient en poder analitzar un sistema que vagi en aquesta direcció, un sistema híbrid, però no crec que el fet de què les meses electorals es constitueixin per ciutadans escollits, faci créixer massa la participació o faci que molta gent deixi d'anar a votar a la Batllia per anar a votar als comuns. Potser alguns sí, però crec que seria una petita proporció. Això no vol dir que no hi estiguem d'acord. Segurament amb una fórmula híbrida i no tant radical com la seva, però en tot cas no crec que aquesta sigui una solució miracle. Com també penso i crec que és un altre debat, però penso que el vot dels residents o que la reducció del termini per accedir a la nacionalitat andorrana o que fins i tot vostè no ho ha apuntat, però també ho defensen, la possibilitat de què hi hagi una doble nacionalitat i que per tant totes aquestes solucions conduirien a incrementar el cens electoral, no crec que en cap cas per via de conseqüència suposi un descens de l'abstencionisme. Perquè justament li deia abans i aquest informe del CRES així ho evidencia. I no dic que sigui bo ni dolent, però en tot cas és una constatació diguem objectiva que amb l'increment del cens electoral cada cop s'ha incrementat més l'abstencionisme.

Per tant, jo crec que són debats diferents, i em sembla molt bé que vostès puguin defensar totes i cadascunes d'aquestes reformes, però jo crec que no

les hem de vincular a la qüestió de la desafecció política o de l'abstencionisme perquè són dos ordres d'idees molt diferents.

Pel que fa al vot obligatori, bé ja he llegit avui la seva tribuna en un mitjà de comunicació. Bé, és una proposta que vostès fins ara no havien posat a sobre de la taula, però en tot cas ja li dic jo, o en tot cas a títol personal perquè tampoc no hem tingut temps de compartir-ho amb la resta del Govern i amb els grups parlamentaris que li donen suport, que nosaltres no hi som massa favorables, o en tot cas jo personalment no hi sóc massa favorable. Però bé, en tot cas, això suposo que és una qüestió purament ideològica també. Jo sóc més defensor de la llibertat individual dels individus, i vostès són més defensors potser de solucions que passin per certes obligatorietats. Però en tot cas em sembla també molt legítim que vostè ho pugui defensar, hi ha democràcies plenament consolidades doncs que tenen el vot obligatori instaurat, i per tant doncs no li faig cap greuge de què faci la defensa d'aquesta proposta, però en tot cas a priori, jo no la comparteixo.

Sí que m'ha preocupat una mica que vostè parli de la necessitat d'iniciar un treball i veig que ni en la seva primera intervenció ni en la seva segona intervenció, fa cap referència a aquest important treball que es va dur a terme durant la passada legislatura. Jo crec que no partim d'un full en blanc, i seria convenient que entre tots i particularment vostè que va ser present la passada legislatura en aquesta Cambra, i que per tant doncs va poder també compartir l'evolució d'aquest treball que va encomanar el Consell General i que va dur a terme el CRES, crec que seria bo que poguéssim fonamentar-nos o basar-nos ja en aquest extens treball que ja apunta tota una sèrie de solucions interessants i que crec que ens permetrà avançar.

La Sra. síndica general:

Ha d'anar acabant Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

I per acabar, permeti'm i no li dic en to sorneguer, manllivant l'expressió del ministre de Justícia i Interior, permeti'm que li digui que jo no qualificaria Andorra o el Principat d'Andorra d'una democràcia jove. No crec que cap diputat del parlament britànic qualifiqués el seu país d'una democràcia jove. A Andorra i evidentment en determinades èpoques hi havia un sufragi censatari, però Andorra fa set segles que votem.

Per tant, doncs, jo crec que hi ha altres països que es podrien qualificar de democràcies joves molt més que Andorra.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Entrem en el temps de repreguntes, Sr. López.

El Sr. Pere López:

Em referia evidentment sobre aquesta qüestió, Sr. Espot, que tenim un sistema de partits que és nou. Hi ha hagut molts canvis després de la Constitució, evidentment, en aquest sentit som una democràcia si em permet constitucional, jove en relació a altres jurisdiccions.

En tot cas, tot i haver celebrat el to de la meva intervenció crec que potser no l'ha acabat d'entendre del tot. És a dir, jo no li plantejava avui cap proposta en concret, ni volia dir-li el meu parer sobre cap proposta en concret. Jo crec que vostè potser ha corregut massa en alguna proposta de dir, aquesta sí, aquesta no. Jo crec... -i ho he dit en la meva intervenció- que jo crec que és qüestió de pensar amb calma sense apriorismes, sense culpabilitzacions d'entrada en relació a la qüestió. Jo crec que hauríem de parlar doncs també de manera seriosa amb la societat civil, preguntar-los als electors, als seus representants què pensen, on estan les problemàtiques, i jo el que li proposava o el que li estem oferint des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, des del PS és de crear una comissió, un equip de treball -diguem-li el nom que sigui- per fer una anàlisi no només per l'opinió que cada un pugui tenir, una opinió que sigui més treballada o que sigui una mica espontània com en algun cas vostè ha manifestat avui, sinó fer les coses d'una manera objectiva, amb dades, d'una manera sistematitzada i a partir d'aquí doncs, avaluar quines propostes siguin més estructurals, més funcionals cal introduir per analitzar i per fer millores en el nostre sistema polític i democràtic.

Per tant, jo no faré un debat avui en concret sobre cap de les qüestions que poden estar damunt de la taula, que és precipitat i fins i tot segurament agosarat fer-ho. Jo només li demano que és el contingut de la pregunta que li ha fet el meu grup parlamentari: si el Govern -si vostè- creu interessant que tots plegats, amb la fórmula que sigui, ens assentem, fem les coses de manera sistemàtica, de manera objectiva, no l'opinió individualitzada que cada un pugui tenir, per millorar el nostre sistema polític i democràtic.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. López.

Sr. Espot.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sra. síndica.

Bé Sr. López, entenc que si vostè llença unes propostes és normal que jo opini al respecte, no? Evidentment és una opinió potser una mica precipitada, segurament per vostè potser no és prou fonamentada, però entenc que si vostè em fa una pregunta també és per saber quina és l'opinió del Govern i la meva particularment.

Per tant, doncs, evidentment sense apriorismes, només faltaria! I evidentment totes i cadascuna de les propostes que vostè ha posat damunt la taula, jo crec que he dit per endavant que les respectava plenament, però també m'he permès doncs ni que sigui indiciàriament manifestar quina era la meva opinió.

Però, en tot cas anant a les qüestions importants. Vostè parla de la necessitat de crear una comissió de treball... Bé, no hi estic en contra i, en tot cas, si s'ha de crear una comissió d'aquestes característiques no sé si la iniciativa hauria d'anar a càrrec del Govern, però en tot cas en allò que puguem nosaltres ajudar, participar i aportar evidentment no quedarà.

Jo crec que una estructura que hem creat precisament aquesta legislatura que és la Secretaria d'Estat de participació ciutadana pot ser molt útil en aquesta direcció i, per tant, si cal la posarem plenament a disposició d'aquests treballs que s'hagin de dur a terme. Però potser crec que hauríem de passar una mica a allò que puguem de les paraules als fets, i més enllà de la reflexió que és interessant i d'aquestes comissions que segurament podran, diguem, debatre al tomb de qüestions més transcendents jo crec que, i repeteixo, tenim ara una excel·lent oportunitat per fer tota una sèrie de canvis que permetran que com a mínim la meitat dels abstencionistes deixin de ser abstencionistes, els que em referia doncs com a abstencionistes tècnics. Tenim l'ocasió, i no es modifica cada dia, de... Tenim una Proposició de Llei de modificació de la Llei electoral i del referèndum, i per tant jo crec doncs que la millor prova que podem donar als ciutadans i les ciutadanes del nostre país que realment tots estem preocupats per aquesta problemàtica, és treballar conjuntament tot un ventall d'esmenes que permetin, com li deia abans i crec que vostè ho ha compartit, facilitar el vot per

correu que és evident i ja convinc amb vostè que el sistema que tenim és feixuc i no és prou, diguem, expeditiu o en tot cas no incentiva prou el dret de sufragi; introduir el vot per representació, per delegació, el vot telemàtic i sobretot -perquè crec que aquesta és una assignatura pendent i nosaltres no faltarem a aquesta signatura- doncs, millorar tots els mecanismes de vot per part de les persones amb discapacitat, particularment les persones amb discapacitat visual.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Espot.

Alguna repregunta més...

Pregunta número 5.

5- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Roger Padreny Carmona, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 7 de gener del 2020, relativa al creixement del nombre de detencions de persones que conduïen sota els efectes de l'alcohol i les drogues.

Fou registrada amb el número 13 i s'ha publicat en el Butlletí número 1/2020 del 7 de gener.

Exposa la pregunta el Sr. Roger Padreny Carmona.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Vist que el balanç de detencions dels anys 2017, 2018 i 2019 evidencien una tendència positiva pel que fa al nombre de detencions de persones que conduïen sota els efectes de l'alcohol i les drogues.

I vist que les campanyes passades per reduir l'ús del consum d'alcohol i drogues no han suposat una millora dels resultats.

Així com també, vist que les dades de les detencions del Cos de Policia evidencien quins són els perfils d'infractors que condueixen sota els efectes de l'alcohol i les drogues.

Es demana al Govern: quines mesures efectives i eficaces pretén dur a terme Govern per reduir el nombre de persones que condueixen sota els efectes de l'alcohol i les drogues a les carreteres del Principat?

Moltes gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Respon pel Govern, el Sr. Josep Maria Rossell.

El Sr. Josep Maria Rossell:

Gràcies Sra. síndica.

En relació a la pregunta formulada, i per tal de contextualitzar degudament la resposta, donaré en primer lloc les dades de detencions per conducció sota els efectes de l'alcohol i substàncies estupefaents durant els anys 2017, 2018 i 2019. Aquestes són les següents: 324 detencions l'any 2017; 465 detencions l'any 2018; 498 detencions l'any 2019. Aquestes xifres de detencions contempnen tant residents com no residents al Principat d'Andorra.

És cert que d'un primer anàlisi de les dades, es constata un increment de les detencions. En aquest sentit cal posar en relleu que a banda de l'increment de la població resident al Principat d'Andorra des del 2017 al 2019 (de 74.794 a 77.457 habitants) aquest augment de les detencions està directament relacionat amb l'increment de campanyes efectuades en els darrers anys i per tant també amb l'increment del nombre de controls preventius per conducció sota els efectes de l'alcohol i substàncies estupefaents. En aquest sentit, a continuació els hi detallo el nombre de campanyes realitzades.

Any 2017. Del 27 de gener al 9 d'abril: campanya per controlar conducció temerària, excés de velocitat, no cedir el pas en interseccions, avançaments indeguts, no adaptar la velocitat en funció de la via, pas de vianants, senyals prohibitius, senyals d'obligació, senyalització de la calçada i semàfors; de l'1 de maig al 5 de juny: campanya per controlar els conductors de motocicletes; del 30 de juny al 7 d'agost: campanya per alcoholèmies; del 13 de novembre al 8 de gener: campanya per alcoholèmies.

2018. Del 15 de febrer al 15 de març: campanya per comportaments imprudents que puguin derivar en situacions de risc a causa de la seva imprudència; del 24 de març al 7 d'abril: campanya per alcoholèmies; del 7 d'abril al 21 d'abril: campanya per circulació a les rotondes; del 21 d'abril al 8 de maig: campanya per conductors de motocicletes; de l'1 de juliol al 31 de juliol: campanya per alcoholèmies; del dia 1 d'agost al 15 d'agost: campanya per conductors de motocicletes; del 15 d'agost a l'1 de setembre: campanya per circulació a les rotondes; del 10 de setembre al 24 de setembre: campanya per transport incorrecte d'infants i conductes imprudents; del 3 de desembre al 5 de gener: campanya per alcoholèmies.

2019. Del 27 de febrer al 10 de març: campanya per comportaments imprudents al volant; del 15 d'abril al 5 de maig: campanya per alcoholèmies; del 13 de maig al 31 de maig: campanya per conductors de motocicletes; del 10 de juny al 23 de juny: campanya per circulació a les rotondes; de l'1 de juliol al 31 de juliol: campanya per alcoholèmies; del 5 d'agost al 18 d'agost: campanya per conductors de motocicletes; del 9 de setembre al 22 de setembre: campanya per transport incorrecte d'infants i conductes imprudents. Continuem: del 7 d'octubre al 27 d'octubre: campanya per controlar que els vehicles havien passat la ITV, que disposaven de tarja de transport, així com verificar que duien el cinturó cordat i que no feien ús del telèfon mòbil mentre conduïen; i del 2 de desembre al 29 de desembre: campanya per alcoholèmies.

Abans d'iniciar, cadascuna d'aquestes campanyes es fa un comunicat de premsa que es tramet a tots els mitjans de comunicació als efectes que arribi al coneixement de la població.

Aquestes campanyes que acabo de citar van suposar els següents controls: 3.943 controls l'any 2017; 5.564 controls l'any 2018; 4.631 controls l'any 2019.

Així mateix, cal mencionar que a partir del març del 2018 es va implementar la utilització del test de saliva per la detecció de conductors que condueixen sota els efectes de substàncies estupefaents i va haver-hi un canvi d'estratègia en la manera d'efectuar els controls en relació als horaris i a les ubicacions. Així mateix, l'increment del nombre de campanyes efectuades malgrat no es realitzessin específicament per controls d'alcoholèmia, ha fet incrementar el nombre de detencions, doncs en ocasions, quan s'atura un vehicle per fer un control pels diferents motius que he exposat anteriorment, si s'evidencia que l'estat del conductor no és l'adequat, també s'efectua la prova d'alcoholèmia corresponent. Cal dir finalment, que aquest increment de campanyes efectuades en els darrers anys s'ha pogut dur a terme gràcies a l'augment d'efectius del Cos de Policia, concretament: 25 nous efectius al 2014, 33 nous efectius al 2017 i 13 nous efectius al 2018.

Feta aquesta contextualització i responent de forma concreta a la seva pregunta, des del Govern ja s'estan duent a terme diferents accions previstes en el pla nacional contra les drogodependències que tenen com a objectiu la reducció de l'accessibilitat a l'alcohol i a les drogues, i es concreten d'una banda en accions destinades principalment a vetllar pel compliment de la legislació vigent sobre venda i consum de begudes alcohòliques, així com la conducció sota els efectes de l'alcohol, tal i com he exposat anteriorment.

La Sra. síndica general:

Hauria d'anar acabant Sr. Rossell.

El Sr. Josep Maria Rossell:

Sí, ara acabo Sra. síndica.

D'altra banda, es concreten en accions destinades principalment a vetllar pel control de la producció i el tràfic de drogues, reducció de l'oferta i el consum de drogues en espais freqüentats pels joves, així com la implementació del test de saliva per al control del consum d'estupefaents als conductors, al que he fet referència.

Així mateix, en el marc del pla nacional contra les drogodependències que he citat anteriorment, també es preveuen accions en relació a la informació i la sensibilització sobre els efectes i conseqüències del consum de drogues, la reducció dels riscos, la promoció de les actituds capaces de reforçar els factors de protecció i els hàbits saludables, així com la detecció precoç i l'atenció dels consums problemàtics, aquestes darreres accions es duen a terme amb un treball transversal on participen professionals dels ministeris de Salut, Educació i Afers Socials.

Per tant, es continuaran duent a terme les accions previstes en el pla nacional contra les drogodependències, revisant-se eventualment alguna d'elles per tal d'adaptar-les a les noves realitats que ens trobem en relació al consum de drogues i alcohol.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Rossell.

Per la rèplica, Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

I moltes gràcies Sr. Rossell per totes aquestes dades del passat.

En primer lloc una reflexió, moltes dades però també hi ha les dades d'actualitat que demostren que per molt que hi hagi hagut campanyes, aquestes campanyes demostren que potser no han sigut del tot adequades o eficaces.

I responent a la meua pregunta que és la part interessant que és la que m'interessava, des del grup parlamentari ens interessa sobretot les campanyes de cara al futur. Jo n'he escoltat una sobretot. M'esperava més, sobretot tenint en compte el balanç

de detencions d'aquest 2019 que és on focalitzaré aquesta exposició.

Com a primera conclusió i crec que vostè amb les seves dades ja les ha citat, un increment absolut del nombre de persones detingudes, però crec que també hem de fer un anàlisi més qualitatiu i quantitatiu concret d'aquestes persones detingudes. En primer lloc analitzem i fàcilment es pot veure com creix el nombre de conductors els quals han estat detinguts o han donat un resultat positiu per sobre dels 0,8g/l que això vol dir un delictes penal.

També comprovem com el perfil del conductor ebri és aquell d'home d'entre 18 i 30 anys i detingut amb una taxa d'alcohol per litre de sang de 1,01 o 1,5.

I a més a més, també aquestes dades del 2019 evidencien que no només els de 18 i 30 anys són els que més infringeixen la nostra legislació, sinó que també creixen les franges entre 31 i 50 anys i 50 cap a d'alt.

D'una altra banda, si analitzem el balanç d'accidents del 2011 al 2018, també analitzem i podem veure fàcilment que entre aquests anys, entre un 11 i un 16% de les detencions i dels accidents, han suposat aquest resultat fruit de persones que havien consumit prèviament substàncies com estupefaents, alcohol, etc.

D'aquests percentatges, entre el 7 i 10% van acabar amb víctimes.

I si focalitzem més, no només tot el 2019, ens focalitzem al desembre del 2019, analitzem altre cop el mateix resultat. És a dir, de totes les persones detingudes a la campanya del desembre del 2019, observem que 34, total, són detingudes, 94 d'aquestes 34 no superen aquest 0,8, però 60 sí que superen aquest 0,8, que repetim, és delictes a Andorra.

Fet que evidencia que dos terços dels conductors que donen positiu delinqueixen.

Per una altra banda, tot i que vostè ha citat algunes campanyes que jo, com li deia, esperava més les campanyes del futur que no tant les del passat, perquè les del passat les dades evidencien que són fructíferes, nosaltres també esperàvem campanyes que busquessin la conscienciació més que campanyes de control. És a dir campanyes que anessin més al nucli del problema.

En aquest sentit, i com s'evidencien aquestes dades que ha mostrat, hi ha una tendència des del 2000 fins l'actualitat negativa. Fet que evidencia que potser durant aquests últims 8 anys la prioritat no ha sigut veure quina era l'arrel del problema.

Recentment, els tres grups que donen suport al Govern van presentar un canvi legislatiu en aquest

sentit i en l'objecte que avui estem tocant, que modifica el Codi penal per afegir sancions econòmiques pel que fa al delictes de conducció sota els efectes de l'alcohol i les drogues.

Nosaltres considerem que aquest canvi l'hem d'analitzar i veiem pertinent que els nostres companys i els grups parlamentaris vulguin fer front a la situació, tot i que ja d'entrada, quan tinguem el moment ho analitzarem i exposarem els nostres motius, d'entrada veiem insuficient. Insuficient, perquè com evidencien les dades, avui en dia hi ha una emergència nacional pel que fa a la conducció sota l'alcohol i les drogues, i és un problema que és d'avui en dia, però és un problema cronicat. I creiem que no només establint sancions es pot solucionar la problemàtica. Ja que com els hi deia, crec que el més important és veure quina és l'arrel del problema, apostar per polítiques públiques que apostin, sobretot, per conscienciar la població de les conseqüències que pot suposar conduir sota els efectes de l'alcohol i les drogues.

Per aquest motiu, nosaltres des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata apostem per polítiques públiques concretes per cada perfil. Abans els hi exposava les dades del 2019. Veiem que hi ha perfils dividits per edat i per altres variables i creiem que cada política pública s'ha d'adaptar a cada un dels perfils perquè sigui efectiva i eficaç.

Dintre d'aquests perfils els exposava que els joves entre 18 i 30 anys, homes, són els perfils que més infringeixen la llei. Jo he pogut parlar amb moltes persones d'aquesta franja d'edat i moltes d'elles m'han fet arribar que mai cap campanya concreta els ha arribat o ha tingut coneixement sobre aquesta.

Per tant, per moltes campanyes, Sr, Rossell, que s'hagin pogut fer en un passat, que com li deia, creiem que no són les més adequades, nosaltres no apostem per campanyes que sancionin o controlin, sinó per campanyes que apostin per la conscienciació. Creiem que si cap campanya ha pogut arribar a aquests joves que com dèiem, és el perfil que més infringeix la Llei, això vol dir que potser tampoc eren campanyes del tot efectives i eficaces.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Per la dúplica, Sr. Rossell.

Li queda molt poc temps per la dúplica.

El Sr. Josep Maria Rossell:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Exactament no sé, eventualment les preguntes concretes que m'ha fet Sr. Padreny, però intentaré molt ràpidament.

Dir-li que si han augmentat les sancions en consum de drogues i per consum d'alcohol, ha estat bàsicament perquè s'han canviat les campanyes d'aquest darrer any. Últimament les campanyes es feien d'una altra manera i la franja que vostè mencionava que els conductors eren d'entre 18 i 25 anys, és precisament perquè s'ha canviat l'estratègia, i l'estratègia ha consistit en posar els controls en llocs on hi havia efectivament discoteques, bars.

Si algun dia vostè vol jo li puc facilitat aquesta informació amb caràcter personal. Jo crec que aquí no és el lloc idoni per comentar-li on exactament es fan aquests controls. Però l'augment bàsicament esdevé per dos motius, un perquè se n'han fet molts més de controls i l'altre perquè s'ha canviat l'estratègia i s'ha fet en llocs específics i determinats on habitualment hi havia més aviat aquesta franja que vostè mencionava.

Demana que volia sentir que jo li digués quines campanyes farem en el futur. Bé, precisament la seva pregunta a l'inici no anava en aquest sentit sinó que em demanava que havíem fet el 17, el 18 i el 19. En qualsevol cas, quan jo tingui exactament el tipus de campanyes que farem, que segurament poden variar o no, depèn de l'estratègia que, en aquest cas empli el Servei de Policia, doncs, com vostè pot comprendreestic a la seva disposició per facilitar-li aquest tipus d'informació.

Quant a la Llei de seguretat pública que vostè ha mencionat, com vostè ja sap, doncs, ha entrat a tràmit parlamentari la modificació d'aquesta Llei, el que sí que li voldria dir és que des que aquesta llei està en vigor, doncs, el tipus de... li puc donar unes dades sobre les sancions que s'han realitzat pel consum d'alcohol en lloc públic, per exemple menors han estat 30 per consum d'alcohol, en adults, 92, i en total 122.

Per exemple per consum d'estupefaents han estat en menors 23 i en adults 133, en total 156.

És a dir, des del moment en què aquesta llei s'ha posat en funcionament i en aplicació, ha tingut molt bona recepció. S'han posat moltes sancions en aquest sentit i per tant, penso que ha tingut molt bona acollida.

El fet de què es modifiqui aquesta llei, ens permetrà de tenir més eines de cara al futur, sobretot no pel tema de modificació exactament del Codi penal sinó perquè anirà més enllà del que són les sancions econòmiques.

És en aquest sentit que es proposa la modificació.

La Sra. síndica general:

Hauria d'acabar Sr. Rossell.

El Sr. Josep Maria Rossell:

Doncs res més, gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Entrem en les repreguntes.

Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

En primer lloc, una puntualització Sr. Rossell, si vol li torno a fer la pregunta oral. La pregunta oral estava feta en temps futur, quines mesures efectives i eficaces pretén dur a terme Govern? Primer punt d'aquesta repregunta, el qual no volia tocar però torno a repetir Sr. Rossell.

Nosaltres sabem diferenciar d'aquestes campanyes de control i iniciatives legislatives que vulguin apostar per canvis legislatius que pretenguin sancionar, fer campanyes que vagin més enllà, que vagin a l'arrel del problema i conscienciïn a la població sobre els efectes de conduir amb alcohol o drogues a la sang. Per aquest motiu Sr. Rossell, considerem que totes aquestes campanyes que s'han fet, i crec que les dades ho demostren, no han estat del tot eficaces i efectives, i per aquest motiu Sr. Rossell li torno a preguntar, i ara si vol em respon a aquesta repregunta: per quin motiu encara Govern no ha dut a terme polítiques públiques concretes i actives de conscienciació i educació per perfils? I quan li dic polítiques públiques concretes de concessió i perfils, parlo de polítiques que es podrien dur a terme en col·laboració no només des del seu ministeri, sinó Ministeri d'Educació, Ministeri de Joventut, etc., polítiques les quals busquin l'arrel del problema i tinguin present que el problema rau d'un fruit de variables, les quals no només es poden solucionar amb polítiques que controlin i sancionin a la població.

Moltes gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Sr. Rossell.

El Sr. Josep Maria Rossell:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Anem a veure Sr. Padreny, ara li contestaré la pregunta en concret.

La seva preocupació es basa en què no es fan d'altres polítiques, ara li comentaré que efectivament això no és així. Evidentment al Govern ens preocupa especialment doncs el consum de drogues i alcohol entre els joves, i les conseqüències que això comporta doncs són nefastes i poden causar greus seqüeles. I per això que en el marc del pla nacional contra les drogodependències, s'han dut a terme durant aquests anys tota una sèrie d'accions de prevenció i sensibilització en diferents àmbits en relació al consum d'alcohol i de drogues tòxiques. De manera prioritària aquestes activitats s'han fet en l'àmbit educatiu, adreçades als joves i les accions preventives en aquesta matèria han posat accent sobretot en la prevenció.

A tall d'exemple i molt ràpidament, li posaré alguns dels tallers preventius que es realitzen. Hi ha un taller que és taller de prevenció del consum d'alcohol, que està intítulat, que es diu "T'ho empasses tot". Aquest taller s'adreça als joves de 13 a 14 anys que cursen segon de primer cicle de segona ensenyança de segon d'ESO i de Quatrième dels tres sistemes educatius.

En aquest taller s'ofereix informació sobre alcohol i es treballa els riscos i les conseqüències sanitàries socials i legals que se'n deriven d'aquest consum quan es barreja amb la conducció.

Aquests tallers es van iniciar al curs 2016 i 2017 i s'han mantingut des d'aleshores.

Després hi ha un altre taller de prevenció del consum del cànnabis. Aquest taller està adreçat als alumnes de 14 i 15 anys que cursen primer i segon cicle de segona ensenyança, tercer d'ESO i Troisième en tots els sistemes educatius. Es tracta de crear un espai de debat i de discussió per fomentar la reflexió i anàlisi de les situacions que viuen els joves en relació amb el consum de cànnabis.

Aquests tallers es van iniciar al curs 2008 i 2009 i s'han mantingut des d'aleshores i ja s'estan realitzant en aquests grups.

El taller de prevenció de consum de drogues i dels riscos associats al consum que està intítulat, "Febre del divendres nit". Aquest taller que s'adreça als alumnes de 15, 16 anys que cursen segon i segon cicle de segona ensenyança, quart d'ESO i Seconde de tots els sistemes educatius. Es tracta d'una proposta educativa i preventiva del consum de drogues i dels riscos associats a aquests consums, que busca estimular la reflexió crítica sobre el consum de les drogues, la reducció dels riscos associats i aquests consums així com afavorir l'adopció de decisions que permetin gaudir d'una festa sense comprometre la salut pròpia ni la de les altres persones. Es van iniciar al 2016 i 2017, i s'han mantingut des d'aleshores.

També hi ha un altre taller de prevenció del consum d'alcohol i altres drogues i dels riscos associats que s'intitula "Sortim". El taller s'adreça als alumnes de 17 anys de tots els sistemes educatius, primer de formació professional, primer de batxillerat i Première. És un taller de prevenció de les drogodependències dissenyat com una eina per fomentar la reflexió entorn al consum d'alcohol i altres drogues i dels riscos associats d'aquests consums en espais de festa i oci nocturn, adreçat als nois i noies d'aquesta edat. Aquest curs es va iniciar al 2018, 2019 i s'estan programant per aquest curs.

És a dir, tots aquests tallers van en el sentit que vostè apuntava. El que sí que li puc mencionar i dir és que si cal implementar-los i canviar-los perquè la realitat actual doncs fa que això s'hagi de fer, doncs evidentment no en tingui cap dubte de què els nostres esforços aniran en aquest sentit.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Rossell.

Segona repregunta, Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. síndica.

Bé moltes gràcies Sr. Rossell per tota aquesta informació. Hem constatat un denominador comú, entenc que això són tot tipus de formacions sobretot encarades a joves, he escoltat 13, 14 anys, que entenc que també són necessàries, però com li exposava el perfil concret, dels que avui estan infringint són joves entre 18 i 30 anys.

En aquest sentit Sr. Rossell, el procés de tota la política pública implica cinc fases ben diferenciades.

En primer lloc, la definició del problema.

Després l'anàlisi d'alternatives.

Després la presa de decisions, l'execució de la política pública i l'avaluació.

Des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, com li exposava, constatem que les futures polítiques públiques no seran eficaces ni eficients si no analitzem bé aquesta arrel del problema. És a dir si no duem a terme l'avaluació concreta de les variables clau que estan portant a les dades que avui en dia estem analitzant.

Les cinc fases de tota política pública són igual d'importantes però deixi'm dir Sr. Rossell que la cinquena, l'avaluació és la fonamental perquè és la que determina si es continua aplicant una política pública o si s'ha de canviar aquesta política pública. Fet que evidencia que per moltes campanyes que

s'hagin dut a terme, potser no les estem duent a terme de forma correcta perquè no hem analitzat bé quina és la problemàtica o com es pot solucionar de millor manera. I crec aquí com els hi he evidenciat, crec que ha fallat el Govern d'Andorra, vostè fa poc que ha arribat al Govern d'Andorra, però no estic parlant d'una política pública que s'hagi de dur a terme en pocs anys per tenir resultats. Requereix uns anys, però les dades evidencien que ja fa bastants anys que són preocupants i són cada cop més una emergència nacional.

En aquest sentit, a diferència del que sí fan altres administracions veïnes, i de què jo li he portat l'informe final de la DGT d'Espanya i dur a terme una avaluació molt concreta sobre els factors claus en el cas concret espanyol. També tinc el del Servei Català del Trànsit o la seva homòloga francesa.

Tot això són estudis els quals requereixen un temps, una bona pràctica per analitzar aquestes variables clau que li deia.

Aquí a Andorra tenim els informes de l'IMACA, però els informes de l'IMACA...

La Sra. síndica general:

Hauria de formular la pregunta, Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Sí ara la formulo Sra. síndica.

...no són igual de concrets i igual de complets.

Per aquest motiu li demano i es demana al Govern si té previst realitzar en el termini d'un any una avaluació completa, concreta per analitzar les variables clau que porten els joves a consumir alcohol, drogues i sobretot i la part més important d'aquesta avaluació, comprovar si aquestes campanyes o polítiques públiques en general, polítiques de control, de sanció que vostè m'explicava, funcionen o potser no acaben de solucionar l'arrel del problema?

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies.

Sr. Rossell.

El Sr. Josep Maria Rossell:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Bé, moltes gràcies Sr. Padreny pel seu oferiment.

Evidentment el fet de què puguem estudiar aquestes variables doncs en el ministeri que jo estic, no estic tancat en res, tot el que sigui millorar i poder aportar

solucions en aquesta greu situació, doncs escolti, estem oberts al que faci falta.

En qualsevol cas sí que li voldria dir que dissortadament sempre tenim la tendència en aquest país d'emmirallar-nos amb els països veïns, en aquest cas concret Espanya. La realitat d'Espanya amb la d'Andorra no té res a veure.

Miri, jo fa aproximadament un parell de mesos o tres mesos vaig estar amb un director general de la policia espanyola i quan aquest senyor el vaig tenir al despatx assentat, em va dir: "Escolti, tant de bo Espanya fos com Andorra perquè, escolti, la delinqüència en aquest cas derivada del consum de drogues no té res a veure amb la d'Espanya, de llarg!".

Per tant, home, sempre estaria millor de posar exemples i de fer comparacions en llocs que més o menys tinguin les mateixes realitats que les nostres, sinó, sempre tenim tendència a emmirallar-nos en els de baix o en els de d'alt i són realitats diferents, Sr. Padreny. No tenen res a veure.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Rossell.

Alguna repregunta més...

Sr. Padreny.

El Sr. Roger Padreny:

Sí, moltes gràcies Sra. síndica.

Moltes gràcies per la seva puntualització i la seva clarificació de la situació en cada un dels dos estats.

Jo potser peco del que m'he format i com a bon polític li he exposat el cas espanyol, i tanmateix en el cas català, en el cas francès, però també he anat mirant arreu del territori europeu. Si vol després, com que ens hem d'intercanviar informacions, perquè després m'ha dit que vostè m'informarà sobre els controls i a quins llocs es fa; doncs jo si vol després jo li explico també els resultats que he trobat.

Bé, nosaltres hem constatat que des del Govern s'han fet declaracions en un passat, l'any passat i en temps passats, de creació d'un nou Codi de circulació, de creació d'un nou Pla de mobilitat -avui en dia tenim un Pla de mobilitat de la vall central; no tenim un Pla de mobilitat nacional- i nosaltres considerem que aquestes són polítiques que milloren i excel·leixen el conjunt de polítiques públiques de mobilitat del nostre país. Per tant, ja aquí impulsem i demanem al Govern que les dugui a terme al més aviat possible.

A més a més també hem constatat que avui dia a Andorra va haver un intent, una voluntat de crear un Pla de seguretat vial el qual encara veiem que no és una realitat. Un pla cada cop més necessari en aquest país fruit de les dades que avui estem tractant.

Per aquest motiu demanem al Govern d'Andorra per quin motiu encara no s'ha creat el nou Codi de circulació, com el Pla de mobilitat, com el Pla de seguretat vial, i si quan es creïn s'inclouran totes aquestes polítiques de conscienciació que portem parlant, les quals hem de solucionar o hem d'intentar solucionar aquesta arrel del problema per fer que el conjunt de polítiques públiques millori el que avui en dia és una emergència nacional. Repeteixo el d'emergència nacional, però és que, que sigui una emergència nacional no només ho diu el Grup Parlamentari Socialdemòcrata, el cap de Mobilitat... el director de Mobilitat ho ha repetit dia sí i dia també. Crec que els companys dels altres també ho evidenciaven en aquesta Llei de seguretat pública que abans citava.

Fruit de tot això i fruit de què és una emergència nacional, crec -i crec que és el moment pertinent ja que l'any passat hi havia hagut declaracions que es creien el Codi de circulació com el Pla de mobilitat-, creiem que és el moment pertinent perquè s'incloguin totes aquestes polítiques.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Sr. Rossell.

(La Sra. síndica general deixa la sala)

El Sr. Josep Maria Rossell:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Miri, entre vostè i jo hi ha una gran diferència: suposo que la primera és l'edat, evidentment, jo sóc una mica més gran que vostè. Vostè tot just acaba de començar la seva etapa política i amb això el que no vull dir és que sigui un handicap, tot el contrari!

El que passa és que sí que li volia fer aquesta petita qüestió per dir-li que potser sí que vostè és més aviat teòric i és un polític com vostè m'acaba de dir, ha estudiat potser aquesta branca, i de la teoria a la pràctica hi ha una gran diferència. A la pràctica, els que estem al davant i portem polítiques de primera mà, els que estem en aquests cossos especials, que veiem el que passa cada dia, no és el mateix mirar-s'ho des de l'escut d'un conseller -amb tots el respecte-, que des d'una cadira de ministre des de la qual cada dia veu la problemàtica que això significa.

Dit això, ja li he dit abans que estem oberts, només faltaria, a tots aquells suggeriments que vostè o el seu grup parlamentari, així com a la resta dels consellers, puguin aportar per millorar les polítiques en aquest sentit. I amb això, vostè no sé si ho sap, però properament entrarà a tràmit parlamentari la modificació del Codi de la circulació que evidentment millorarà doncs totes aquestes qüestions que vostè apuntava fa una estona.

Moltes gràcies.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. Rossell.

Sr. Padreny per la darrera repregunta.

El Sr. Roger Padreny:

Moltes gràcies Sra. subsíndica.

Bé, en primer lloc m'agrada quan en aquest Consell General abans d'exposar la qüestió argumental es parla de variables dels consellers generals com l'edat, com si fos una qüestió en detriment. Crec que potser és una qüestió que més enriqueix el debat que no una qüestió en detriment. I vostè parla de la practicitat, del fet de què un és més teòric i l'altre és més pràctic.

Aquí no estem parlant ni de la seva opinió ni de la meva opinió. Estem parlant de les dades; estem parlant de joves entre 18 i 30 anys que són els que més infringeixen; estem parlant de víctimes, com abans parlàvem; estem parlant de qüestions que són tristament reals.

Per aquest motiu nosaltres des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata considerem que les mesures més efectives no són les que sancionen els infractors, perquè com hem evidenciat i vostè ens ha evidenciat amb totes aquestes múltiples campanyes del 2017 fins el 2019 que s'han realitzat, creiem que les dades no estan millorant, per tant, no són del tot eficaces. I des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata creiem que hem de tocar l'arrel del problema, com li deia, hem de dur a terme una bona avaluació.

En aquest sentit abans exposava que aquest treball legislatiu que han dut a terme els companys dels diferents grups parlamentaris, l'analitzarem, l'analitzarem amb deteniment però no considerem del tot suficient si volem solucionar la problemàtica; no considerem del tot suficient afegir multes econòmiques a l'article 268 del Codi penal com una solució per solucionar aquesta problemàtica que avui dia estem tocant, ja que caben altres polítiques sobretot actives.

Tenint en compte la tònica imperant que estem veient que vostè m'ha exposat dels últims anys del Govern Demòcrata, tenint en compte aquests nous canvis legislatius que es proposen des dels tres grups parlamentaris que donen suport al Govern, des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata ens preguntem si la política de sancionar encara pot incrementar-se en un futur per part del Govern?

És per aquest motiu que demanem al Ministeri d'Interior si té com a objectiu continuar apostant per aquest tipus de polítiques en detriment a noves polítiques que afavoreixin la conscienciació de la ciutadania, per exemple, implementant el carnet per punts al nostre país. Vostès volen continuar implementant aquest tipus de polítiques?

Moltes gràcies Sra. síndica.

(La Sra. síndica general s'ha reincorporat a la sala)

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Padreny.

Sr. Rossell.

El Sr. Josep Maria Rossell:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Anem a veure Sr. Padreny! Sembla ser que vostè el que m'estava dient és que el Govern l'únic que fa, i sobretot el Ministeri d'Interior, és sancionar. Escolti, això està molt lluny de la realitat!

Li he enumerat tota una sèrie de polítiques preventives i de sensibilització que s'estan duent a terme, i aquestes polítiques de sensibilització i de prevenció que s'estan duent a terme precisament van en el sentit de no haver de sancionar tant.

Ara bé, a la pràctica... a la pràctica es necessiten eines per poder fer això i quan és necessari sancionar, s'ha de sancionar perquè l'ordenament jurídic i les legislacions vigents s'han d'acatar i quan algú comet alguna infracció que pot ser d'ordre administratiu o pot ser d'ordre penal, doncs se'ls ha de sancionar, i per això els estats de dret funcionen.

En aquest sentit he de dir que el Cos de Policia ha de vetllar per l'ordre públic però també ha de vetllar pel compliment de la legislació vigent i totes aquelles persones que siguin de l'edat que siguin infringeixen la llei doncs l'han de complir. El desconeixement de la llei no impedeix el seu compliment.

Per tant, en aquest sentit el que sí que li vull significar és de què una vegada més si vostè en aquest cas té iniciatives doncs, des del seu escó, des del seu grup parlamentari pot proposar proposicions de llei en aquest sentit.

Moltes gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Rossell.

Pregunta número 6.

6- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 7 de gener del 2020, relativa a l'estat de redacció de les diferents disposicions reglamentàries necessàries pel desplegament de la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic.

Fou registrada amb el número 14 i s'ha publicat en el Butlletí número 1/2020 del 7 de gener.

Exposa la pregunta el Sr. Carles Sánchez Rodríguez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Bé, dono lectura a la pregunta.

Vist que la Litecc, en la seva disposició final dissetena estableix que en el termini de dos anys el Govern ha d'efectuar el desplegament reglamentari de les disposicions de la mateixa llei -tenint en compte també els terminis específics-, coincidents la majoria amb aquests dos anys.

Vist que iniciem el 2020 i que a l'octubre d'aquest any s'acomplirà el termini establert per la llei per a la redacció d'aquests reglaments.

Es demana: quin és l'estat de redacció dels diferents reglaments que han de desplegar la Llei d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Moltes gràcies.

Respon pel Govern, la Sra. Sílvia Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Gràcies Sra. síndica.

Abans de tot voldria recordar que la Llei d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic, es desplega no únicament per via reglamentària sinó també implementant una sèrie d'estratègies, una sèrie d'accions per avançar cap a aquest nou model energètic, actuacions i estratègies que també estan previstes en el text legal.

En són un exemple la promoció de la producció de les energies renovables, mitjançant el pla sectorial d'infraestructures energètiques, l'estratègia de la transició energètica i del canvi climàtic, l'estratègia de mobilitat, el rol exemplar de l'Administració pública o la capacitat dels professionals, entre d'altres.

Per respondre a la seva pregunta Sr. conseller, durant el primer any després de l'entrada en vigor, és a dir l'any passat, els equips tècnics del ministeri han centrat tots els seus esforços en concretar les bases tècniques dels diferents reglaments i estratègies, i actualment el ministeri està realitzant un intens treball de concertació amb els col·legis i les associacions professionals que tenen relació amb els àmbits esmentats. Les trobades amb les entitats distribuïdores en relació a la producció d'energia elèctrica i a l'autoconsum, o les trobades multisector per abordar l'eficiència energètica en l'edificació, com amb els col·legis professionals d'arquitectes i d'enginyers, i els gremis de la construcció, de la gestió immobiliària, dels instal·ladors, l'Associació de Propietaris de Béns Immobles, o els comuns, són un clar exemple de la voluntat de treballar amb concertació amb tots els sectors implicats.

Per tant, aquest any, i a mesura que es vagin finalitzant aquests intercanvis amb els col·legis o amb les associacions, amb els sectors implicats i en base, doncs, a tot el treball tècnic que ha estat efectuant el ministeri durant el primer any, doncs, anirem passant per aprovació a Govern els diferents reglaments previstos a la Llei, i tots, doncs, abans del termini màxim fixat per aquesta Llei que recordo que és el 4 d'octubre del 2020.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

Per la rèplica, Sr. Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Li agraeixo la seva resposta Sra. ministra.

Jo he fet lectura de la motivació que hi ha al darrera d'aquesta pregunta. El 13 de setembre del 2018 s'aprovava la Llei d'impuls a la transició energètica i del canvi climàtic.

Aquesta Llei té una missió clau en la projecció del futur del nostre país. També es tracta d'una Llei en una posició clau ja que legisla sobre el sector energètic primordial i estratègic i sobre les mesures per afrontar des d'Andorra les conseqüències del

canvi climàtic i, alhora, tractar de mitigar des de la nostra dimensió les seves causes.

Aquesta Llei no és una missió senzilla, ans al contrari. Canviar les bases del nostre consum i de la nostra producció energètica, doncs, això entenc per la transició energètica, assolir una major quota d'autonomia energètica, una qüestió sens dubte de sobirania; reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle, implantar incentius per consumir d'una altra manera, donar resposta als compromisos internacionals en la matèria, i sobre tot millorar la vida de la gent o impedir que es degradi, que en ocasions és més important, els consellers socialdemòcrates el 2018 així ho van entendre i s'hi van comprometre.

Avui ho continuem entenent de la mateixa manera i per això ara i aquí en una sessió d'impuls i de control al Govern, li recordem al Govern que és el principal impulsor del desplegament que ha de fer aquest compromís segellat el 2018, que tingui aquest compromís l'efecte que cercava i compleixi els seus objectius.

Ens trobem en un moment en què necessitem passar de les paraules, de les declaracions, als fets. Aquesta Llei és una eina per fer-ho. Per això volem que el Govern es comprometi amb aquest desplegament i trepitgi l'accelerador, si se'm permet, en el marc d'aquesta intervenció, d'aquesta expressió.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Per la dúplica Sra. Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí, gràcies Sra. síndica.

Sí, Sr. conseller, estic totalment d'acord amb vostè. Aquesta Llei, doncs, ha de canviar la manera en què construirem els nous edificis, la manera en què ens desplaçarem, la manera en què consumirem l'energia, l'origen d'aquesta energia i, per tant, és un canvi de model molt gran, i per tant, vostè sap perfectament que nosaltres no estem aquí sense fer res. És a dir, nosaltres des del primer dia en què va entrar en vigor la Llei, una Llei que marca un full de ruta important, no només amb el desplegament reglamentari, ja li dic, perquè també obliga a implementar una sèrie d'estratègies, nosaltres ja hi estem treballant. Els equips tècnics ja tenen les bases, doncs, d'aquesta reglamentació i nosaltres ja hem començat també la concertació amb els sectors implicats.

A títol d'exemple, per exemple, pel que fa a la Comissió nacional de l'energia i del canvi climàtic, en breu, doncs, crearem aquesta comissió perquè nosaltres ja disposem d'un esquelet del que seria l'estratègia d'energia i de canvi climàtic, i ja la volem compartir amb tots els òrgans i els sectors implicats.

Pel que fa a l'estratègia nacional de mobilitat ja s'ha creat el grup de treball perquè és una estratègia que s'ha d'elaborar conjuntament amb tres ministeris, el ministeri responsable de transport, el ministeri responsable de la mobilitat. I el grup de treball que s'ha creat, aquest grup de treball transversal ja ha iniciat, doncs, tota la fase tècnica i també els primers contactes amb el sector.

I després també, les partides pressupostàries també hi són, perquè vostè ja sap que a part del desplegament reglamentari també hi ha un rol exemplar de l'Administració pública, i el farem i l'implementarem a través d'unes partides destinades per exemple a realitzar les auditories energètiques dels edificis que han de ser totes efectuades abans de l'any 2022 i on hi ha la partida corresponent, que és de 50.000 euros per a l'any 2020, i amb totes les reformes dels edificis a nivell energètic. Un procés de reforma que ja s'ha iniciat i que se seguirà implementant.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

Entrem a les repreguntes.

Sr. Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

La primera repregunta va relacionada precisament amb el pressupost i la dotació que tenen en l'apartat de medi ambient i es tracta del fons verd que s'enuncia en l'article 9 de la Litecc i que no he pogut trobar en el pressupost. És a dir, hi figura com una partida? Perquè no hem pogut trobar-la.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Sra. Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Pel que fa, doncs, al fons verd estem treballant justament amb el Ministeri de Finances per estructurar de forma administrativa, doncs, com s'ha de crear aquest fons verd. Però de totes maneres el

fons verd ja existeix. Vostè ja sap que el ministeri disposa d'una partida de més d'1 milió d'euros a efectes de poder donar suport a la renovació d'edificis en l'àmbit, doncs, de l'eficiència energètica, una partida també per promocionar la implantació de les energies renovables ara que la Llei, doncs, ho permet. També disposem, doncs, de les diferents partides al Ministeri d'Ordenament Territorial per poder iniciar la reforma dels edificis. I amb el Ministeri també estem treballant en l'estructuració.

De totes aquestes partides que ja existeixen i constitueixen el fons verd, ens faltaria, doncs, únicament acabar de concretar l'estructura administrativa corresponent.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

Es parlava alhora també, de l'estratègia estratègica nacional i de lluita contra el canvi climàtic. És a dir, des de quina perspectiva s'ha enfocat la seva redacció? En quin estat es troba? Quina seria la metodologia al marge del contacte, que imagino que es comptarà amb la concertació dels diferents actors, que com s'ha parlat abans, arran del contacte amb ells per al reglament, quina metodologia se segueix?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Sra. Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Gràcies Sra. síndica.

Doncs, aquesta estratègia la voluntat del Govern és que segueixi el que s'està treballant a nivell internacional, perquè vostè sap Sr. conseller que des del Govern d'Andorra sempre s'ha volgut fer front als compromisos internacionals pel que fa a una situació d'emergència climàtica, que en concerneix a tots els estats, grans i petits. Per tant, nosaltres aquesta estratègia, nosaltres l'enfoquem des d'una visió d'arribar a una neutralitat carboni, que és el que està sobre la taula de les instàncies internacionals. I de fet, doncs, esperàvem els intercanvis i tota la informació que hem pogut rebre a la darrera conferència de les parts que és la COP24, doncs, la qual vam assistir al desembre. per

poder incorporar els darrers elements en aquesta estratègia.

Després, doncs, en breu crearem aquesta comissió que si bé sabeu, en una proposta d'acord dels tres grups que conformen la majoria, doncs, implicarà que s'inclogui per primera vegada la veu dels joves. Ja sabeu que és una novetat perquè és una veu que nosaltres entenem que, des de l'àmbit ambiental, s'ha de fer sentir cada vegada més. i ara nosaltres per primera vegada l'incorporem en una comissió d'acord amb la voluntat dels consellers generals. Una comissió que també, doncs, preveu la incorporació de les associacions de protecció del medi ambient, dels sectors de l'energia, de la ciutadania, etc.

Doncs, ara que disposem d'un esquelet d'aquesta estratègia, doncs, en breu es crearà de forma oficial aquesta comissió i compartirem els elements d'aquesta estratègia a nivell de la comissió consultiva de manera, esperem, poder aprovar l'estratègia de cara a la tardor.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

Sr. Sánchez.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

En darrer lloc una pregunta obligada doncs per l'altra pota de la llei que és el pla sectorial d'infraestructures energètiques. És a dir, s'està complint segons es va preveure? Requereix algun tipus de modificació, elaboració? S'han canviat les prioritats sobretot pel que fa a les energies renovables que s'ha d'utilitzar i que serien les energies més netes, i a mesura que va passant el temps, si s'han detectat aspectes del pla que s'haurien de modificar, sobretot en l'aspecte de les prioritats en les energies renovables?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Sra. Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí, les prioritats no s'han canviat i de fet no es poden canviar perquè és la mateixa llei que fixa les prioritats en matèria de producció d'energies renovables al país.

Si recordeu, la llei fixa en el seu articulat que més del 75% de l'energia elèctrica que produïm al país ha de provenir de fons d'energies renovables. Per tant, és obvi que el pla sectorial no pot canviar una prioritat que es va treballar des del Govern i que el Consell General per unanimitat doncs va acordar.

En aquest sentit, doncs el pla sectorial és un instrument urbanístic que el que fa és preveure una sèrie de reserves d'espai per poder implementar els diferents equipaments i infraestructures. Hem iniciat ja el desenvolupament dels equipaments i de les infraestructures que des del punt de vista pràctic doncs ja tenien els projectes més elaborats, però de ben segur el pla és un instrument que preveu el desplegament en un període de deu anys, i durant aquests deu anys s'anirà implementant tot el que hi ha previst.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

Alguna repregunta més...

Sí, li'n queda una altra.

El Sr. Carles Sánchez:

Gràcies Sra. síndica.

No, respecte al pla, quina seria... perquè estem veient el desenvolupament de les centrals de cogeneració, etc., continua sent aquesta la prioritat del Govern en la producció d'energia renovable? S'ha pensat en la fotovoltaica o s'ha pensat en la promoció d'algun altre tipus d'energia renovable que no entraria cap tipus de combustible fòssil en la seva producció?

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sr. Sánchez.

Sra. Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí evidentment Sr. conseller, s'ha previst la implementació de renovables, concretament de fotovoltaic i d'hidràulic. I de fet si vostè consulta el pla sectorial que està publicat al butlletí oficial, veurà que el pla doncs no incorpora només cogeneració sinó que el pla doncs incorpora una producció en fotovoltaic i en hidràulic, i que per tant s'anirà desenvolupant.

Nosaltres ara el que estem treballant és els equipaments d'infraestructures que es

desenvoluparan des de FEDA o les que es podran desenvolupar doncs seguint el mètode de concessió que estava previst en la llei que regulava l'ens de FEDA.

Per tant, no hi ha una prioritat pel que fa a la cogeneració. De fet, el mixt energètic preveu renovables tal com figura la llei perquè n'hi ha d'haver 75% d'aquestes renovables pel que fa al consum de l'energia elèctrica. Senzillament doncs s'han incorporat les cogeneracions, no per una qüestió de prioritats sinó per una qüestió de desplegament de les infraestructures. Nosaltres, ho he dit i repetit en aquesta Cambra, volíem recuperar una calor d'un centre de tractament que es perdia. Per tant amb una inversió doncs mínima estem recuperant una calor que fins ara no s'aprofitava. Estem treballant també al Pas de la Casa per produir energia elèctrica però sobretot per poder substituir sistemes de calefacció, que sabeu que han provocat molts problemes en una zona que dona del costat de la conca transfronterera amb França, i a partir d'aquí nosaltres doncs en paral·lel, també treballarem en el desplegament de totes les instal·lacions de renovables que hi ha previstes en el pla sectorial, i que són moltes.

Gràcies Sra. síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies Sra. Calvó.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

Bona tarda.

(Són les 18.08h)

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del dia 16 de gener del 2020

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud, consellera general del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, per escrit de data 15 de gener del 2020, relativa a **la implantació de la via preferent**, (Reg. Núm. 46).

2- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Oliver Alis Salguero, conseller general del Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, per escrit de data 15 de gener del 2020, relativa **als accidents ocorreguts els passats 9 i 10 de gener del 2020 al Túnel de la Tàpia, a la Parròquia de Sant Julià de Lòria**, (Reg. Núm. 48).

3- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 15 de gener del 2020, relativa **al nomenament de la presidència de la Comissió Nacional andorrana per a la UNESCO**, (Reg. Núm. 49).

4- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 7 de gener del 2020, relativa a **la participació i abstenció electorals**, (Reg. Núm. 12).

5- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Roger Padreny Carmona, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 7 de gener del 2020, relativa **al creixement del nombre de detencions de persones que conduïen sota els efectes de l'alcohol i les drogues**, (Reg. Núm. 13).

6- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez, conseller general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, per escrit de data 7 de gener del 2020, relativa a **l'estat de redacció de les diferents disposicions reglamentàries necessàries pel desplegament de la Llei 21/2018, del 13 de setembre, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc)**, (Reg. Núm. 14).

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877